

DE KLEENWANG

WEEKBLAD VOOR DE TROEPEN OP SUMATRA

Uitgave:

Dienst voor Leger-
contacten Medan

Redactie
Administratie

Troepencommando
Serdangweg
Telefoon: Mili 24.

HET LEGER VAN DE WEST-EUROPESE UNIE IN DE TOEKOMST

In de laatste maanden is de belangstelling in en buiten militaire kringen voor de defensie-vraagstukken, waarmee ons land heeft te maken, belangrijk toegenomen. Het toetreden tot het Pact van Brussel maakte het voor een ieder duidelijk, dat de neutraliteitspolitiek, welke Nederland tot nog toe steeds had gevoerd, voorbij was.

HET PACT VAN BRUSSEL

De lessen, geleerd uit de eerste en tweede wereldoorlog, waarin zowel België als Nederland het slachtoffer waren geworden van een aanval van een mogendheid, die onverhoeds had toegeslagen, leidde er toe, dat, mede met het oog op het voorkomen van een dergelijke zaak in de toekomst, men naar andere mogelijkheden omzag, zowel in ons land als in het buitenland.

Dit leidde tot het sluiten van het Pact van Brussel, waarbij tussen Engeland, Frankrijk, België, Luxemburg en Nederland werd overeengekomen op het gebied van de verdediging van de verschillende grondgebieden te komen tot een zo nauw mogelijke samenwerking. Deze samenwerking, welke thans bekend staat onder de naam van de Westerse Unie, moest geleidelijk aan worden opgebouwd.

Verskillende besprekingen waren noodzakelijk, voordat men tot een belangrijke stap kon overgaan, namelijk, het opzetten van een militaire organisatie van een Westerse Unie. Aan de top van het geheel kwam te staan een verdedigingsraad van de Westerse Unie, waarvan de vijf ministers van landverdediging — voor ons land de minister van oorlog, mr. Schokking — deel uit maken. Daarbij werden ingesteld het comité van opperbevelhebbers, on-

der voorzitterschap van Veldmaarschalk Montgomery, het permanent comité, het comité van chefs van staven en de voorzieningsraad van de Westerse Unie, in welke lichamen ook verschillende vertegenwoordigers van ons land zitting hebben, en welke allen zijn gevestigd te Londen.

Daarnaast werd het nuttig en wenselijk geoordeeld een zogenaamd vooruitgeschoven echelon op het vasteland van Europa te hebben, voor welk doel Fontainebleau werd uitgekozen. In dit vooruitgeschoven echelon zijn ondergebracht het hoofdkwartier van de vlagofficier zeemacht — admiraal Jaujard —, het hoofdkwartier van de landmacht — generaal de Lattre de Tassigny heeft hiervan de leiding — en het hoofdkwartier van de luchtmacht, aan het hoofd waarvan luchtmaarschalk sir James Robb staat.

DOELSTELLING.

De doelstelling van het West-Europees pact is zodanige defensie maatregelen te nemen, dat een eventuele agressor reeds bij voorbaat van zijn plannen afziet en wanneer dit niet mogelijk is, in elk geval West-Europa voor een bezetting te vrijwaren, om daarna met de toegestroomde overzeese hulp zelf het initiatief in handen te nemen en tot de aanval over te gaan.

Om de samenwerking te verzekeren, moeten de door de oceaan gescheiden delen worden samengebracht. Daarvoor is nodig een sterke zeemacht om het

vervoer van troepen te bespoedigen en veilig te stellen. Daarnaast is minstens even noodzakelijk, dat land- en luchtmacht een voldoende sterkte hebben om de eerste stoot op te vangen. Dit gedeelte van de strijdmacht zal tevens tot taak hebben een deel van de economische en industriële kracht — beiden onmisbare grondslagen voor de militaire kracht — te beschermen.

Het zal duidelijk zijn, dat de verdediging van West-Europa zo ver mogelijk oostwaarts zal dienen te geschieden en dat die verdediging een offensief karakter zal moeten hebben. Men moet thans gebruik maken van dezelfde principes als de aanvaller. Daartoe hebben wij nodig een moderne, mobiele strijdmacht, die kan optreden, waar dit vereist wordt.

Verder luchtstrijdkrachten, die tactisch een geheel vormen met het veldleger, ook voor het achterland en een radar-systeem.

Daarnaast een territoriale verdediging tegen vijandelijke acties uit de lucht en tegen een vijfde colonne.

De opbouw van de Westerse verdediging valt dus uiteen in twee delen, namelijk een territoriale defensie en de verdediging door een beweeglijk veldleger. Op deze basis zijn dan ook de verdedigingsplannen geprojecteerd.

De Nederlandse bijdrage.

Voor de toekomst zal dus de kracht van de West-Europese defensie niet gezocht moeten worden in de gebondenheid aan een bepaalde teruggetrokken defensielinie, doch in zover mogelijk oostelijk gevoerde mobiele verdediging door een landmacht, welke voor ons land als bijdrage een veldlegersterkte van ten minste drie legerkorpsen zal moeten

Op 29 Juni viert Zijne Koninklijke Hoogheid, Prins Bernhard, de geboortedag van onze geliefde vorstin Koningin Juliana, zijn verjaardag. Namens onze lezers bieden wij het koninklijk gezin onze eerbiedige gelukwensen aan. Moge Prins Bernhard, in wien wij, soldaten, een schitterend voorbeeld zien, nog vele jaren voor ons volk behouden blijven. Leve ons vorstenhuis, leve Prins Bernhard!

omvatten en voor de overige landen der West-Europese Unie van een daarmee corresponderende sterkte. Dit aantal is in verband met de bewapenings- en opleidings mogelijkheden het minimum. Hiermee kunnen wij in de toekomst niet volstaan. Om W. Europa voor een bezetting te vrijwaren is meer nodig. De minister van oorlog mr. Schokking zei in dit verband het volgende:

„Wij zullen natuurlijk de taken onderling verdelen. Bergjagers opleiden ligt niet in onze bedoeling, maar zo heeft bijvoorbeeld Frankrijk geen mariniers en zo zal de een dit en de ander dat moeten doen. De samenwerking zal moeten groeien. Het is wel gebleken, dat ook anderen voor ons ook wel eens de kastanjes uit het vuur hebben gehaald en dan mag ik misschien noemen de Canadezen op Walcheren en de Engelsen bij Nijmegen. Zo moeten natuurlijk wij ook wat doen. Wij kunnen niet voor een dubbeltje overal op de eerste rang zitten, wanneer wij eigenlijk maar zeven cent hebben. Wij moeten ons deel leveren, maar dat moeten wij dan ook leveren”. Aldus de minister.

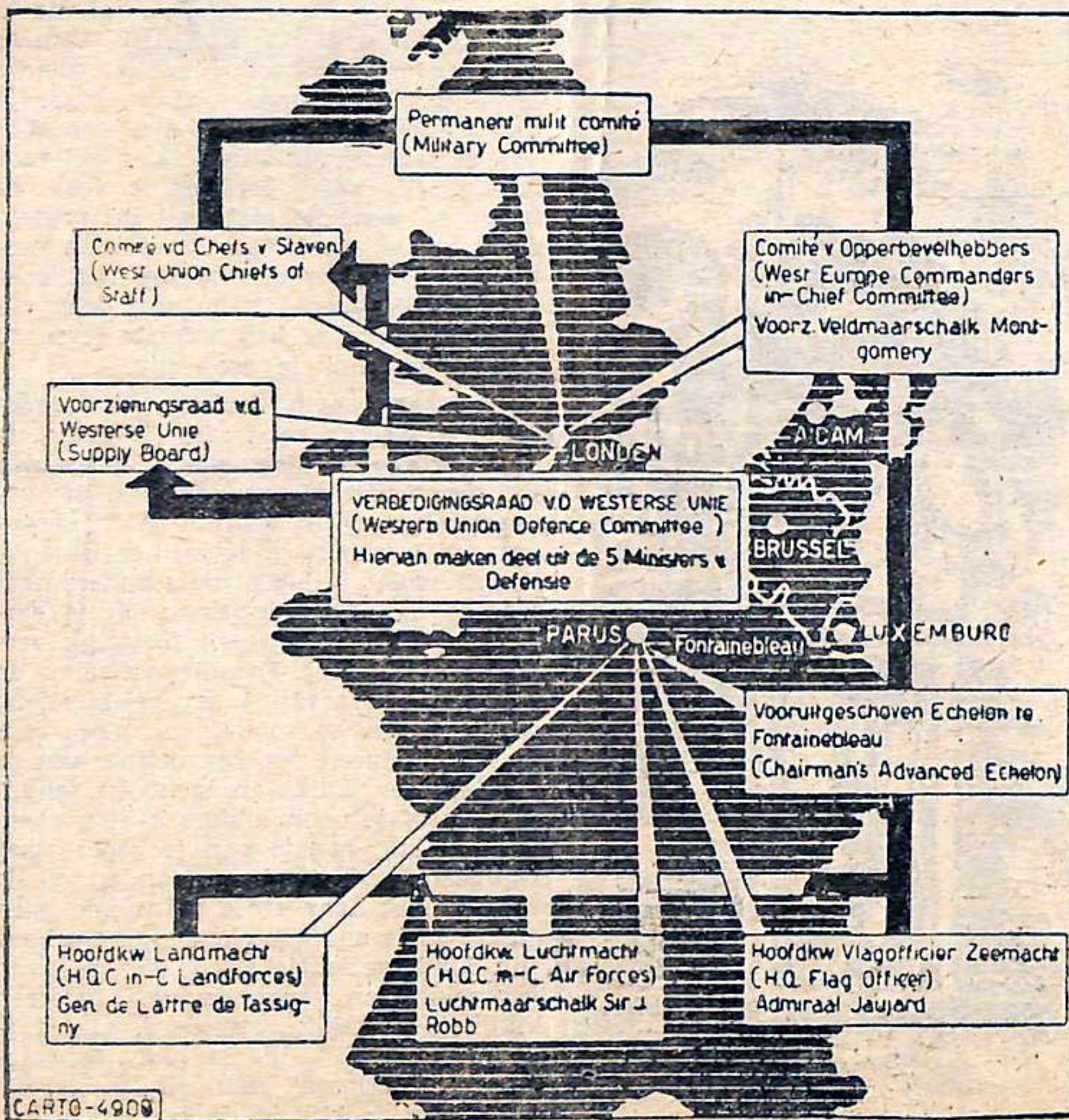
Vanzelfsprekend is er veel critiek geleverd op de Nederlandse bijdrage tot de West-Europese Unie. Laten wij echter niet uit het oog verliezen, dat het hier niet gaat om een nationaal belang, een zaak die alleen Nederland aangaat, maar dat het betreft een samengaan van belangen, de vrijheid van geheel West-Europa. En hoe spoediger West-Europa economisch en militair sterk staat, des te eerder zal de mogelijkheid van een gewapend conflict afnemen en de kans op een duurzame vrede niet langer een holle phrase zijn.

Hoe zal ons leger in Europa nu worden georganiseerd? Hierover heeft de minister van oorlog enkele maatregelen bekend gemaakt, die moeten leiden tot de versterking van onze krijgsmacht, als daar zijn de samenstelling der toporganen, de aanwerving van personeel en het verzorgen en verbeteren van de uitrusting onzer troepen. We zullen hier in een volgend artikel dieper op ingaan.

Wijlen generaal Spoor posthuum onderscheiden

Op voordracht van de raad van ministers heeft H. M. de Koningin generaal S. H. Spoor posthuum bevorderd tot Commandeur Militaire Willemsorde.

Deze hoge onderscheiding is generaal S. H. Spoor verleend wegens zijn uitzonderlijke plichtsvulling en uitnemende leiding sedert het begin van 1946 door hem, onder uiterst moeilijke omstandigheden, gegeven aan de Nederlandse strijdkrachten te land in Indonesië bij de vervulling van haar taak om orde, recht en veiligheid in Indonesië te herstellen en tevens als erkenning van de uitstekende daden van moed, beleid en trouw door de troepen onder zijn bevel verricht, waarbij hij door zijn herhaalde persoonlijke aanwezigheid tijdens gevechtsacties in de voorste posten hen is voorgedaan en het betonen dier moed en onverschrokkenheid, welke ook de troepen onder zijn bezielende leiding aan de dag hebben gelegd, en waarbij hij als gevolg van zijn voortdurende algehele inzet van zijn persoon, die er hem toebracht het uiterste van zijn krachten te vergen, zonder zich in het minst te onttien, in getrouwe vervulling van de hem opgedragen taak op 25 Mei 1949 is overleden.

„WATERMAN” arriveert in Nederland

Prins Bernhard en Prinses Beatrix verwelkomen demobilisanten.

Naar het A.N.P. uit Rotterdam meldt, waren de Prins der Nederlanden en Prinses Beatrix Zondagochtend 19 Juni j.l. op de Lloydkade aanwezig bij de ontschepping van de troepen van het transportschip Waterman.

Het was eigenlijk nog in de nacht toen de „Waterman” reeds aan de kade gemeerd lag, doch pas om negen uur zou de ontschepping beginnen. Reeds lang voor die tijd stonden alle mannen, popelend om naar huis te gaan, gepakt en gezakt gereed. Tegen de tijd dat de debarkatie zou beginnen, drongen allen dusdanig naar de kant van de kade, dat het leek of het schip slagzij maakte.

Een grote verrassing moet het geweest zijn — dat kon opgemaakt worden uit de reacties — toen tegen negen uur niet alleen Prins Bernhard arriveerde, maar ook Prinses Beatrix uit de auto stapte. Opeens werd het heel stil aan boord, waar tot dusver populaire liedjes opgeld hadden gedaan. Na van de eerste verrassing bekomen te zijn, klom een van de militairen wat hogerop, zwaaide zijn muts en riep met een stentor stem: „Leve Prinses Beatrix” en plotseling daverde het uit duizend kelen van de gepatriëerden: „Leve Prinses Beatrix”.

Men wilde nog meer juichkreten aanheffen, maar het „Wilhelmus”, dat door de Koninklijke Militaire Kapel op de wal werd aangeheven, bracht iedereen stram in de houding. Toen weer klonk gejuich: „Leve de Koningin”.

Iets bijzonders.....

Na de welkomst-woorden der officiële persoonlijkheden voerde Prins Bernhard het woord. De Prins, die zich door de microfoon tot de manschappen richtte zeide o.m.: „Ik wil jullie niet met een lange speech vervelen. In de eerste plaats houd ik daar niet van, maar bovendien ben ik ervan overtuigd, dat jullie langzamerhand naar huis willen. Namens H. M. de Koningin, namens mijn gezin — mijn oudste is meegekomen — heet ik jullie hartelijk welkom.”

Prins Bernhard herinnerde er daarna nog aan, dat destijds bij het tekenen van de verband-acte niemand van de manschappen heeft kunnen dromen wat er allemaal gebeuren zou. Wat zij hebben gedaan is in de ogen van de gehele wereld iets bijzonders geweest. Van hen is het alleruiterste gevraagd. „Jullie hebt getoond je te kunnen geven; wij zijn trots op jullie. Er zijn te velen, die niet weten wat je hebt gedaan, maar je familie, en degenen, die thuis waren, ook mijn familie, weten het wel. Draag het uit en stel het als voorbeeld voor geheel Nederland. Ik wens jullie toe, dat je even flink bent in je toekomstig leven in Nederland. Ik wens je tevens een vlotte demobilisatie.” Prins Bernhard herdacht vervolgens met enige tijd stilte degenen, die niet meer naar huis hebben kunnen gaan en eindigde met een driewerf „Hoera” op de Koningin.

Vervolgens kwam de minister van oorlog, de heer mr. F.W. Schokking aan het woord.

„Er zijn ook veel hoge officieren gekomen om u te verwelkomen en toen gij gezongen hebt „Wie zal dat betalen”, heb ik even gedacht: u hebt gelijk. Maar ik heb ook u aangekeken en gedacht: „Wie zal hun betalen”.

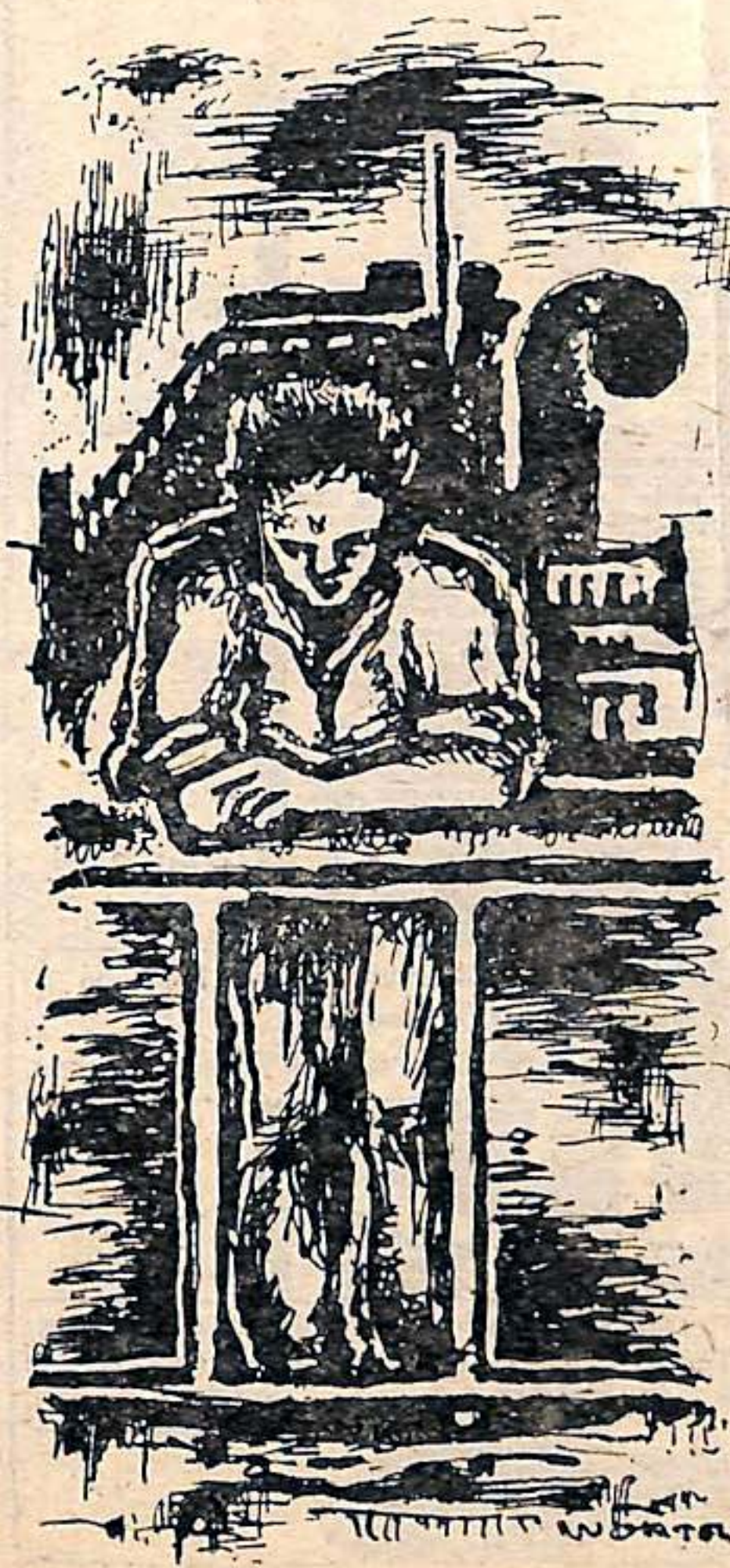
Wij zijn er toe bereid. Wij zijn bereid

ons uiterste best te doen om u allen niet alleen thuis, maar ook weer aan het werk te brengen. Maar allereerst een hartelijk woord van dank namens de regering, niet in het minst ook tot het oorlogsvrijwilligersbataljon dat terug keert. Geweldig is het wat gij presteerd hebt. Dit is nog niet genoeg bekend.”

De minister heeft aan de hoogleraren aan de universiteiten verzocht de terugkerenden bij hun studie in het bijzonder te helpen. Er is in Nederland nog veel werk te doen, want de productie is nog geen honderd procent en moet zelfs daarboven komen.

De spreker herinnerde aan de moeilijkheden, die er geweest zijn over een van zijn vroegere uitspraken (Hier doelt de minister op zijn rede, die hij enige weken geleden hield, tijdens een persconferentie en waarin hij o.a. zei: „Onze militairen zijn mensen met een wijder blik geworden en velen is het hier thans te eng”. Deze gedemobiliseerden geeft de minister Schokking ernstige raad te emigreren met hun hele familie, grootmoeders en grootvader inclus. redactie), waarin hij had gewezen op de mogelijkheden van emigratie. Men heeft dat verkeerd begrepen. Ik wilde niet zeggen, dat zij, die het vaderland gediend hebben nu maar moeten oprassen. Ik heb alleen gezegd: Wanneer het u te benauwd wordt, u die zo veel van de wereld hebt gezien, en er misschien nog meer van wilt zien, denk er dan eens over”, aldus minister Schokking.

Prins Bernhard en Prinses Beatrix begaven zich als eersten aan boord en bewogen zich later tussen de jongens in de grote loods, waar allen zich moesten melden om de gebruikelijke bescheiden en pakketjes in ontvangst te nemen. De Prins en de kleine Prinses spraken ongedwongen met de vele soldaten en toen de dames van „Nederland helpt Indie” allen een portie kersen aanboden, reikte één van de militairen de zijne spontaan aan de Prinses.

„ONS THUIS”

Gestadig stampen de machines van het m.s. Kota Inten voort. Elke wenteling van de schroef brengt ons dichterbij huis. Vreemd, wij zijn nu aan de vervulling toe van een droom, een wensdroom, welke we reeds jaren lang koesterden. Er is niets anders te zien dan water en toch, je weet, dat ginds achter de einder het kleine land ligt en je thuis waarnaar je zo verlangende met hunkering en stille heimwee. Grootse voornemens, luchtkastelen en idealen zijn er onafscheidelijk aan verbonden.

EN nu sta je aan de railing, de handen diep in de zakken en de kraag van je jas hoog op. Je huilt erin en vindt het kil. Toch blijf je staan en je zoekt niet de veilige en beschuttende warmte onder het dek bij de jongens. Je voelt je een beetje timide, zo klein en onbelangrijk; het lijkt je allemaal zo onwerkelijk toe. Je weet het grote gebeuren om je heen, je weet dat ginds in het kleine land mensen wachten op jou. Je weet ook, dat je zal worden ontvangen als een held uit een sage, met toespraken, een fanfarekorps, misschien nog wel een officiële plechtigheid. Hoe dikwijls heb je daar niet van gedroomd. Zeker, je hebt er bij geglunderd en het vooraf al als hoogtepunt van je thuiskomst gezien. Mensen, die je toejuichten, drukte en feestgewoel, het huis versierd en zoveel andere en mooie dingen. En nu, terwijl je zo aan de railing staat en over het water tuurt, is het alsof dit alles eigenlijk niets heeft te betekenen. Je hebt er zelfs een vage angst voor. Heel stil zou je nu thuis willen komen, in het donker, als een dief in de nacht. Waarom, waarom, zouden dan nu je gevoelens zo tegenstrijdig zijn aan die, welke je reeds lang voor dit weerzien had gekoesterd? Jaren ben je weg geweest en die jaren hebben jou stil vervreemd van het gewone gemeenschapsleven. Je bent er buiten komen te staan. Enkel bewoond, maar ieder onbewoond zeker heeft het gevoel: onze maatstaf voor het normale hebben we verloren.

HET schip ploegt voort door de deinende zee. Een loodgrijze wolkenmassa hangt boven je hoofd. Het buiswater spat af en toe in duizenden kleine waterdeeltjes om je heen. Je proeft het zout op je lippen, maar je blijft staan en je mijmert door. Misschien heb je een weemoedige glimlach, je wilt echter niet sentimenteel zijn. Je peinst over de toekomst en het nieuwe leven dat je tegemoet gaat. Maar je weet, dat je je toch niet kan losmaken van je verleden. Je wacht je er wel voor om je zelf weer beloften te doen. Je bent er een, die niet veel zal praten, zeker zal je geen „sterke” verhalen vertellen. Je zal zoveel mogelijk rust zoeken en alle dingen kalm aan doen om de overgang naar het normale leven zo gewoon mogelijk te doen zijn.

EN dan kom je thuis..... Je begroet je moeder eerst, dan je vader, je broers en je zusters, misschien wel een meisje of verloofde. En het gebeurt bijna precies zoals je je had voorgesteld. Je schikt je er in, heel gemakkelijk, omdat je jaren niets anders hebt geleerd dan het aanpassen bij je omgeving. Je wordt op een feestelijk versierde stoel gezet. Familie, vrienden en kennissen, waarvan je er velen allang was vergeten en sommigen niet eens kent, paraderen ter begroeting aan je voorbij. Je knikt en lacht en schudt handen of je nooit anders hebt gedaan. Het kleine meisje van je broer staat wijsbeens voor je, haar handen op de rug en met haar grote glanzende ogen staart ze je onafgebroken aan. Op haar fijn kindergezichtje zie je de trek van verbazing en verwondering. Iedereen vindt je vreselijk veranderd, alleen je moeder niet. Zij, die in haar teruggekomen „verloren” zoon elk trekje, elk gebaar en de blik in de ogen herkent.

Voor haar ben je de grote jongen die man is geworden, maar toch haar kind blijft. Eindelijk vind je ook de moed om de aanwezigen te bedanken voor hun medeleven en belangstelling. Je heft een dronk op de toekomst, waarvan je zegt, dat die als nieuw voor je geboren is geworden. De prachtige toespraak, die je al maanden in je hoofd had, heb je laten schieten maar, terwijl je nog spreekt, voel je je plotseling met al je ervaring, je gehardheid, je brede kijk op het leven en je ruime inzichten, eenzaam.

DAN komt ook uiteindelijk het ogenblik dat je je moede leden kan strekken in een warm donzen bed en je alleen bent met jezelf. Je doet je ogen onmiddellijk toe. Je wilt niet denken aan deze dag, die zo overstelpend vreemd was. Morgen, morgen dan zal het gewoon zijn, zoals vroeger. Even open je nog je ogen, je tuurt naar een streep maanlicht en zwak hoor je nog enige geluiden in huis, maar dan wordt het al stiller. Beelden uit het verleden dringen zich nog even, doch onweersaanbaar aan je op. Hier geen klamboe, geen muggen, die ergerlijk steeds om je heen gonzen, geen „laatste” man, die het licht laat branden als hij op zijn veldbed kruipt. Hier word je niet gestoord door jongens die op wacht moeten. Geen consignerings, geen alarm, geen grote onzekerheid wat de nacht nu weer zal brengen. Je hoort geen honden om je leger sluipen, geen angstwekkend gehuil van deze kampong-monsters. Hier geen stom vervelende krekels, die je uit je nachtrust houden met hun gesnerp en gepiep. Er zal geen schot in de verte zijn dat je doet opschrikken. En morgen zal je niet met het mandiemertje boven je hoofd staan zwaaien en zal je niet kankeren, dat jij natuurlijk weer mee moet op patrouille, omdat dien nacht een kampong is overvallen. Even zal je gezicht de stoere gehardheid van toen vertonen, maar dan pas dringt het ook goed tot je door wat het zeggen wil, thuis te zijn na al die jaren van zwerven, trekkend van het een naar het ander, zoekend naar rust en een vast punt in je onzekere leven.

Thuis, in de veilige omschutting van je ouderlijk huis waar je eens groot bent geworden.

En dan doorstroomt je het gevoel waaraan de mensen eeuwen lang de zin van hun bestaan hebben ontleend, waar de eeuwen door strijd voor is geleverd: Het eigen vrije huis, de band van het gezin en de plaats in de gemeenschap. Je sluit nu je ogen voor de tweede maal, want hier schiet het menselijk belevingsvermogen tekort. Alleen het innerlijk gevoel, dat niet te benaderen is, blijft, groots en majestieus.

Herman Godelief.

„Kijk hem maar 's goed na, dokter”, zei de sergeant, die een onnozelenzende soldaat kwam afleveren. „Hij loopt als maar door het kamp en als-ie een stuk papier ziet, dan vliegt hij er op af; hij kijkt er naar en zegt dan: „Dat is 't niet”.

Als om een bewijs te leveren, rende soldaat Tomkins plotseling op dokter's bureau af en links en rechts met papier, steeds maar roepend:

„Dit is 't niet!”.

Een na een maand zat er niet anders op dan hem af te keuren en op een morgen kwam de goedgehartige sergeant naar hem toe met z'n ontslagbrief. Tomkins besturdeerde het papier, en zei toen:

„Dat is 't”.

(De Granaat).

„EEN BLIK OP DE TOEKOMST”

ZO WERKT NEDERLAND

Het Nederland waarin je straks weer terecht zal komen, is in menig opzicht veranderd. Dat zal vooral hen opvallen die nog dit jaar zullen demobiliseren. In de drie jaar welke zij hier doorbrachten, werd er thuis met man en macht gewerkt om de gevolgen van de oorlogsjaren te boven te komen. Sommigen zullen hun eigen stad of dorp niet meer terug kennen, omdat er op oude puinen, nieuwe gebouwen zijn verzezen. Maar ook zullen ze spoedig ontdekken, dat het woningprobleem nog lang niet is opgelost. Het tekort aan voldoende huisvesting is zelfs nu nog een van de zwaarste zorgen die ons land heeft.

GUNSTIGE ASPECTEN

NEE, de opbouw en het herstel zijn eerder op ander gebied te vinden. Zo is er tussen lonen en prijzen een normaler verhouding gekomen dan vlak na de bevrijding, al is het volmaakte evenwicht nog niet bereikt. De prijzen vertoonden toen een doorlopende neiging tot stijgen en zo ontstond er aan de andere kant een verlangen naar hoger loon. Thans is de stijging van lonen en prijzen -en ook hun onderlinge verhouding - aan grenzen gebonden. De Directeur-Generaal van de prijzen heeft de prijsbeheersing in handen; de lonen zijn geregeld door collectieve arbeidsovereenkomsten. Deze collectieve arbeidsovereenkomsten of c.a.o.'s zijn goedgekeurd en bindend verklaard door het college van rijksbemiddelaars. In de samenstelling van dit college werd rekening gehouden met vrijwel iedere richting en schakering in het bedrijfsleven. Wij zouden teveel plaatsruimte nodig hebben om voor ieder beroep en iedere streek de loonregeling op te sommen, maar daar kom je, eenmaal in Nederland, zelf gauw genoeg achter. Het streven naar een goede verhouding tussen lonen en prijzen had nog een ander gunstig gevolg, namelijk het opheffen van de distributie. Alleen vlees, voedingsvetten, koffie, kaas, textiel en huisbrand zijn nog niet vrijgegeven, maar aan het eind van dit jaar zal ook hiervan geen rantsoenering meer bestaan. Kolen echter uitgezonderd, want de Nederlandse mijnen zijn nog steeds niet toe aan het normale productiecijfer. Gebrek aan bepaalde werkkrachten is daar ondermeer oorzaak van.

SOCIALE VOORZIENINGEN

Wat in Nederland ook belangrijk vooruit ging, is de sociale zekerheid. We kunnen veel woorden verspillen bij het aanduiden van wat we precies met sociale zekerheid bedoelen. Maar voor ieder komt het hierop neer, dat er een redelijke mate van bestaanszekerheid aanwezig is, die door wetten en andere maatregelen wordt gewaarborgd. Dit prachtige ideaal is nog lang niet bereikt, maar door tal van mensen wordt er hard aan gewerkt. Dit is het doelbewuste antwoord van ons democratisch land aan de uitdaging van het Stalinisme, een uitdaging die ook in Nederland wordt gehoord. Hier is een kleine greep uit hetgeen werd bereikt: De uitkering van verschillende sociale verzekeringswetten, zoals ongevallenwet, invaliditeitswet en ziektewet werden aangepast aan de gestegen kosten van levensonderhoud. Waar reeds mogelijk werd incidenteel uitbreiding gegeven aan de rechten van verzekerden, zoals bijvoorbeeld de verlenging van de uitkeringsduur van ziektegeld van een half op een jaar. Er ontstond een noodwet ouderdomsvoorziening, waardoor het mogelijk is, personen van 65 jaar en ouder zonder middelen van bestaan, bescheiden uitkeringen te verstrekken. De knappe koppen op het terrein van de economie, arbeid en aanverwante gebieden zijn verenigd in een commissie, die tot doel heeft reeds nu alle maatregelen te nemen om een eventuele massale werkloosheid te voorkomen.

EEN BLIK OP DE TOEKOMST

Een vaste medewerker van „Wapenbroeders” heeft in een interessante radio-causerie voor radio Batavia de sociale problemen na demobilisatie behandeld.

Aangezien deze mededelingen van „De Viking”, pseudoniem voor vaandrig J. Swart, ook voor onze lezers van belang zijn, nemen wij de tekst van deze lezing in zijn geheel, over.

Wapenbroeders, dit zijn opwekkende klanken die we in deze tijd gerust eens mogen laten doorklinken. Het is in Nederland heus geen paradijs. Reken daar niet op, maar bedenk aan de andere kant dat je ook niet terug komt in de maatschappij, waar de enkeling is overgeleverd aan de speling van het noodlot. Nee, wanneer je zoals nu, een hoog punt opzoekt en vandaar uit overziet wat er in drie jaar werd gepresteerd, dan kom je tot de conclusie dat de verlangens en idealen van de bezettingsjaren toch in belangrijke mate werden verwezenlijkt.

Toen hebben we de fout gemaakt te denken dat alles maar in een handomdraai voor elkaar zou komen. Laten we dat nu niet weer doen; we moeten in Nederland terugkomen als kerels die niet meteen mee gaan kankeren, maar die het volk helpen door op hun plaats in de Nederlandse maatschappij te werken en te zweegen tot de stukken ervan af vliegen. En dan hebben we recht van spreken als het erom gaat de bestaanszekerheid van onszelf, van onze stand en ons volk te verdedigen en te verbeteren. We hebben dan niet alleen het recht, we hebben ook de verplichting om dat te doen.

Op het ogenblik wordt met man en macht in het Westland gewerkt aan het krenten, of uitdunnen van de trossen druiven. Dit is noodzakelijk om de kwaliteit van de druiven hoog te houden. Verscheidene onzer lezers die van dit plaatje, genomen in een der kassen te Loosduinen, deze druiven kunnen aanschouwen, zullen er ook nog wel van kunnen genieten. Straks.....

ZIJ BLIJFT...

Een dezer dagen vertrok per „Skymaster” een Brabants gezin bestaande uit man, vrouw en dertien kinderen naar Canada om in dit land nieuwe bestaansmogelijkheden te vinden. Van dit gezin waren twee kinderen in de laatste oorlog omgekomen en daar de vader heel moeilijk over dit verlies heen kon, werd definitief tot emigratie besloten.

De oudste dochter echter, blijft in Nederland tot haar verloofde terugkeert die als soldaat in Indonesië dienst doet.

Zij blijft wachten, zoals zij met hem heeft afgesproken.

Spoedig genoeg zul je merken dat je niet alléén staat, want ruim 600.000 Nederlandse arbeiders zijn hecht georganiseerd in de arbeidersvakverenigingen. Deze vakverenigingen zijn te onderscheiden naar richting en levensbeschouwing. Zo kennen we de moderne of socialistische vakverenigingen, de protestants-Christelijke en de Rooms-Katholieke vakverenigingen. Elk van deze soorten maakt deel uit van een vakcentrale: het Nederlands Verbond van Vakverenigingen het N. V. V., het Christelijk Nationaal Vakverbond, de C. N. V. en de Katholieke arbeidersbeweging, de K. A. B.

Na de oorlog is er naast de oude vakvereniging een nieuwe centrale met aangesloten vakverenigingen ontstaan, namelijk de eenheidsvakcentrale, de E. V. C., welke onder direct communistische invloed staat en in de loop van deze drie jaar door zijn negatieve houding heel wat eerst gewonnen terrein heeft verloren.

In de arbeidsvakbeweging zijn na de oorlog nieuwe vormen van samenwerking gevonden. Tussen de oude organisaties, zowel tussen de vakverenigingen als in de top, dus de Vakcentrales, is een vorm gevonden, waarin men op tal van punten met elkaar pleegt samen te werken voor praktische aangelegenheden. Dit zijn respectievelijk de zogenaamde bedrijfsunie's en de Raad van Vakcentrales.

In de Stichting van de Arbeid, het reeds in oorlogstijd voorbereide orgaan van samenwerking tussen de sociale organisaties van werkgevers en de arbeidersvakverenigingen, komen de besturen samen van landelijke centrale organisaties van werkgevers en arbeiders, waaronder ook de landbouw en de middenstand. Deze stichting bedoelt te zijn het permanente orgaan van overleg en raad tussen de besturen van de centrale werkgevers- en arbeidersorganisaties over alle actuele sociale vraagstukken. Daarnaast is de stichting het officiële adviescollege van de regering in sociale aangelegenheden. De regering raadpleegt haar over voorzieningen, welke op sociaal gebied moeten worden getroffen bijvoorbeeld het voorbereiden van wetsontwerpen.

Voorts is de stichting aangewezen als het adviesorgaan van het college van rijksbemiddelaars in alle belangrijke zaken op het gebied van de loonregeling, terwijl ze tevens bemiddelend optreedt in arbeidsconflicten.

Ondanks de moeilijke omstandigheden waarin ons land economisch verkeert, mag het zich gelukkig prijzen een grote mate van arbeidsrust te kennen. Ondanks het drijven van hen, die zichzelf aanprijzen als de ware democraten, is het aantal stakingen in Nederland, mede gezien de abnormale omstandigheden tot dusver tot een minimum beperkt gebleven. Wat dit betekent voor Nederlands goede naam en crediet in het buitenland, is niet in cijfers uit te drukken. Want wat betekent een grote mate van arbeidslust in onze, onder hoge druk werkende maatschappij anders, dan een grote mate van samenwerking tussen de twee factoren: kapitaal en arbeid! Wat betekent het anders dan kameradschap en verbondenheid in de werkende standen onderling.

Misschien is het wel een te grote gedachtensprong om tot slot te zeggen: Praat vandaag nu eens niet over de verplichtingen die Nederland tegenover jou heeft, maar denk een ogenblik na over de verplichtingen die jij hebt tegenover je eigen land en volk.....

Juist en vooral als je straks het vurig begeerde burger-kloffe aan hebt, want dan kun je je land niet beter dienen dan door te blijven wat je bent. Wapenbroeder, een man van kameradschap, doordouwen en fiksken, een optimistische kankeraar met de wijde blik die dit land je gaf. Want het grootste tekort in de wereld van vandaag en in het kleine Nederland is een tekort aan kerels met ruggegraat! Laten wij uit onze rijen in dit tekort voorzien.

Het woningprobleem in Nederland.

Enige citaten uit brieven, die binnenkwamen op een huisvestingsbureau:

Wij zijn zo bekrompen, dat we slechts twee bedden in het vertrek kunnen opstellen. En dan hebben we het zo benauwd, dat wij ons niet kunnen keren van de ruimte.....

Ik heb reumatiek en een kind van vier jaar. Dit komt allemaal door de vocht. U moet hier iets aan doen.....

Wij zijn zo nauw behuisd, dat mijn man de pot mee naar de gang moet nemen.....

Sedert vijf maanden ben ik getrouwd en mijn vrouw is in andere omstandigheden. Nu vraag ik u: moet dat zo blijven?.....

We zitten zo krap, dat die mensen van de kamer naast ons, die de griep hebben, ons door de dunne muren aansteken. Als u eens poolshoogte kwam nemen, kunt u ook de koorts krijgen.....

De w.c. is bouwvallig en zodoende kunnen we daar niet huizen. Als het hard waait zijn wij met levensgevaar verbonden.....

Nieuws uit NEDERLAND

De maand April was abnormaal warm en lieden, die dachten dat na de kwakelwinter een heerlijk zonnige zomer zou komen, hebben zich althans voor de maanden Mei en Juni vergist. De dokters en apothekers werkten weer ten nauwste samen in de strijd tegen de bekende kwaaltjes als daar zijn griep, verkoudheden, reumatische aandoeningen, keelpijnen, kouwe voeten en wat dies meer zij. April was op een na de warmste Aprilmaand sedert 1894 en als ge van feiten houdt, lezer: slechts in 1934 was de gemiddelde temperatuur 0.1 graad Celsius hoger. Er was één dag vorst in plaats van de vijf dagen die normaal zijn en er waren 202 uren zonnenschijn in plaats van de statistisch te verwachten 153 uren. De maand Mei begon aanvankelijk goed, doch vertoonde evenwel spoedig kuren. De gemiddelde temperatuur bleef 1.1 graad Celsius onder het normale. Drie-entwintig dagen van deze maand lagen aan de koude kant en slechts acht aan de warme kant van normaal. Het grootste warmte-tekort werd geconstateerd op Hemelvaartsdag, 26 Mei, en in plaats van de te verwachten drie zomerse dagen, kwam er maar slechts één. Honderd-vier-en-negentig uren zon genoot men slechts in stede van de 213 waar men „op kon rekenen”. Dit betekende meteen het einde van de zonnige periode die in October 1948 zo gunstig werd ingezet. Weer terugkomend op het uitgangspunt: Nederland maakt wederom kwade tijden door. Het dunne ondergoed der dames (van horen zeggen, lezer), het onstuimig afwerpen van wollen borstrokken en jaegers met dubbelingebouwde borsten, het vroegtijdig wegsjouw van haarden en kachels, het op non-actief stellen van oorkleppen, neus- en kniewarmers, dekens, dekbedden, warme kruiken en tenslotte het vroegtijdig op stal hangen van de warme winterkleding, heeft menigeen met tranen in de ogen doen staan vanwege koude en spijt. Resumerende: Holland snottert en snuit, want één zwaluw maakt nog geen lente, ook al is het zomer * * Na deze trieste historie, vrienden, iets opwekkenders. Voor de rokers — en wie rookt er na de oorlog nu niet? — kwam het nieuws, dat, met ingang van 1 Juli de distributie van tabaksproducten is opgeheven. Ook voor de huisvrouwen rolden de goede berichten de keuken binnen. Buitenlandse kaas van de bon, zodat straks weer in voldoende mate Franse, Italiaanse en Zwitserse kaas-soorten de ontbijttafel zullen sieren. Voorts zijn verschillende artikelen en zaken niet meer aan de prijsbeheersing onderhevig, zoals: — in één adem —: krentenbrood, beenderwaren, inlegzolen, muziekinstrumenten, grammofoons en platen, kammen, parketvloeren, inlands mijnhout, geïmporteerd loofhout met uitzondering van rond populieren- en wilgenhout en het zagen van hout, behalve het verder zagen van beekantrecht naalddhout en het zagen van Amerikaans grenen en oregon pine. Dan is het ongeregeld personenvervoer met autobussen vrij, wat de prijzen betreft en de prijzen van gasolie en stookolie werden lager. De distributie van stikstofmeststoffen is van de baan, varkensvlees werd goedkoper, maar de distributie van huisbrandkolen blijft gehandhaafd vanwege de schaarste aan anthraciet. Maar geen nood, lezers bruinkolenbriketten, turf, kolenslik en cokes zijn bronvrij bij de kolenheer verkrijgbaar, zodat straks de kachel toch heerlijk kan loeien. Mi-

nister Mansholt gaat de boterprijs bekijken en waarschijnlijk zal de boterprijs met vijftien cent worden verlaagd. Zo wegen de goede berichten ruimschoots tegen de minder goede op. Jammer is het voor onze tuinbouwers, dat op 13 Juni de export van Nederlandse groenten naar Duitsland werd stopgezet. Het ter beschikking gestelde contingent van drie miljoen dollar is namelijk „opgesoupeerd” en nieuwe onderhandelingen hebben tot nu toe nog geen tastbaar resultaat opgeleverd. Het ging juist zo goed. Duitsland werd weer het achterland voor onze producten. Zo ging, bijvoorbeeld, nagenoeg onze gehele aanvoer van asperges van de Venlose veiling naar Duitsland, hetgeen natuurlijk de geboden prijzen gunstig beïnvloedde. Per honderd kilogram werd gemiddeld geboden 120 tot 140 pop. Dit was te machtig voor de binnenlandse conservfabrieken die een en ander met lede ogen aanzagen. Ook andere tuinders zagen deze forse uitvoer met lede ogen aan, want voor andere producten kwamen zij niet meer aan bod. De aangevoerde salade en spinazie, duizenden kisten, „draaiden” door. In tuinderskringen hoopt men nu op een spoedige tot standkoming van een nieuwe handelsovereenkomst met de Duitse zones. Dit jaar belooft ook een goed ooftjaar te worden. Kersen, druiven, appels, pruimen enzovoort vliegen als het ware de grond uit en er wordt in het bijzonder een goed aardbeienjaar verwacht. De „Ysheiligen”, een critieke periode voor het aarbeiengewas, zijn dit jaar aan de bekende tuinen in Kennemerland voorbij gegaan. Wij zouden dit niet weten, maar we hebben het zelf gelezen. Hoe het ook zij, Nederland schijnt in ieder geval zoveel tarwe te hebben, dat wij België 14.000 ton en Frankrijk 28.000 ton kunnen „lenen”. Natuurlijk zijn de-

ze landen er aan gehouden om de geleende tarwe bijtijds terug te leveren, zodat wij zelf niet zonder brood op de plank komen te zitten. Wij hebben in deze rubriek reeds eerder gesproken over de moeilijkheden die men verwacht met de stroomvoorziening tijdens de donkere maanden. Daar de uitbreiding onzer elektrische centrale eerst over twee jaar zal zijn voltooid, vreest men, dat vooral tijdens de spitsuren in de komende wintermaanden moeilijkheden zullen ontstaan. Het elektriciteitsverbruik vertoont namelijk een toename, zodat men met de in de vorige winter genomen maatregelen niet kan volstaan. Een interdepartementale commissie bestudeert dit vraagstuk. Bekorting van de middenschaft tot een half uur en vervroeging van de werktijd met een uur zullen, aldus een vertegenwoordiger van de stichting van de arbeid die aan deze besprekingen deelneemt, psychologische moeilijkheden opleveren en de productie in de bedrijven ongunstig beïnvloeden. Wel achtte het bestuur van deze stichting de invoering van de West-Europese tijd gedurende de periode van 20 November 1949 tot en met 4 Februari 1950 aanvaardbaar. Van de zijde der landbouwers en de middenstanders verwacht men op dit voorstel echter geen athesiebetuigingen, zodat thans de regering plust en mint: „Wat gaan we doen.....?”

Inmiddels zat de K. L. M. niet stil en verraste opeens het reizend publiek met een enorme verlaging der vrachtprijzen op het binnenlandse net. Een enkele reis van Amsterdam naar Leeuwarden (vroeger 14.25), gaat nu acht gulden kosten. Een retourtje, vroeger 25.65, kost nu 13.50. Zo zijn alle reizen in Nederland per K. L. M. beduidend omlaag gegaan. Voor tien gulden vliegt u al per K. L. M. van Amsterdam naar Maastricht. In Amsterdam wordt op het ogenblik een zeer bijzondere tentoonstelling gehouden, namelijk een tentoonstelling van diamanten, de grootste die ooit in Europa is gehouden. Diamanten, ter waarde van ongeveer 2.5 miljoen pound sterling, trekken honderden kenners en nieuwsgierigen. Aangezien er tussen deze belangstellenden altijd lieden kunnen zijn, die een al te grote belangstelling voor de tentoonstelling ten toon kunnen spreiden, zijn er speciale voorzorgsmaatregelen genomen. Overal bevinden zich dienaren van „Hermandad”

in burger, die op ieder moment op ontelbare knopjes kunnen drukken die een mechaniek in werking stellen waardoor alle deuren en ramen van de expositiezaal automatisch worden gesloten. Nu wij het toch over exposities hebben: In het museum Boymans te Rotterdam wordt een zeer interessante tentoonstelling gehouden van de schilderijen van de bekende schilder Kees van Dongen, die te Parijs als schilder werkzaam is. Veel officiële figuren waren bij de opening aanwezig en iedereen genoot van de penseelvuchten van van Dongen, tot men bemerkte dat er publiek het exploitatielokaal binnenstroomde dat over het algemeen niet tot de vaste bezoekers der schilderijen-tentoonstellingen behoort. Wel, op last van het gemeentebestuur van Rotterdam zijn toen fluks twaalf schilderijen verwijderd onder het motief: „De ongezone belangstelling enerzijds en ernstige bezwaren in brede kringen van de burgerij anderzijds noopten het gemeentebestuur tot haar leedwezen hiertoe te moeten overgaan”. En zo verdwenen de blote juffrouwen van van Dongen uit de zaal en was Rotterdam's goe-gemeente weer rustig..... Enkele grappenmakers hebben hierop het beeld van Despiou (een stenen dame met een minimum aan textiel) in de tuin van het museum van kleding voorzien. En met dit praatje sluiten wij deze week weer onze kroniek.

COMMUNISTISCHE NEDERLAAG

In de Nederlandse gemeenten zijn, worden of zullen gemeenteraadsverkiezingen worden gehouden. Voor zover de uitslagen bekend zijn, heeft de communistische partij over de gehele linie een belangrijke nederlaag geleden, zo zelfs, dat Paul de Groot, op een „geheime vergadering van vooraanstaande communisten”, welke te Amsterdam werd gehouden, met klemtoon verklaarde: „Onmiddellijk, nadat de gemeenteraadsverkiezingen in ons land hun beslag hebben gekregen, zal het partijbestuur van de communistische partij gaan beraadslagen over een grondige zuivering in de eigen rijen”. Volgens het Vrije Volk zou Paul de Groot hier aan hebben toegevoegd dat er „te veel politieke agenten der redactie in de partij zitten”.

„Wij zullen niet nalaten om de scherpste maatregelen te overwegen teneinde de partij van deze mensen te reinigen”. Dat zijn krasse woorden, evenwel..... woorden. De V.V.D. (Volkspartij voor Vrijheid en Democratie), afdeling Numansdorp, meende het rustiger aan te moeten doen. „Zeg het met zeep”, was hier het devies en zo leverden partijgenoten huis aan huis (ongeveer 1200 gezinnen) verpakt in een loonzakje, een stukje toiletzeep af, met een circulaire waarop ondermeer de slogan voorkwam: „Veel werd u beloofd, maar de V.V.D. begint met de daad. Wast uw handen van alle politieke onrein, waarmee u de laatste weken werd gebombardeerd met bijgaand stukje zeep. De A.R.-partij (Anti-revolutionair) propageerde met: „Stemt zonder zeep, maar met plezier de mannen van lijst 4”. In Amsterdam bevestigden de communisten borden aan de bruggen met als opschrift: „Indonesië 1 o s van Nederland”. Burgemeester d'Ailly gaf direct hierop het bevel om de leuzen van de borden te verwijderen, aangezien deze anders in beslag zouden worden genomen. De communisten zagen hierin een aantasting van het democratisch recht tot vrije meningsuiting en de rel werd zelfs uitgevochten tot voor de groene tafel van het Amsterdams gerechtshof. De gedaagde, burgemeester van Amsterdam, werd vrijgesproken, omdat het hof de mening was toegedaan dat een burgemeester het recht heeft maatregelen te treffen te voorkoming van ordeverstoring en de communistische partij kon de kosten van het geding betalen.

Het NIWA-gezelschap KAART still going strong ...

In de couranten en tijdschriften hebben wij de spannende en sportieve avonturen kunnen volgen van het front-cabaretgezelschap van Hans Kaart dat, al jeep-ende, op weg is naar Indonesië. Van den Haag ging de tocht via Brussel, Parijs, Madrid, Gibraltar, Tanger, Rabat, Casablanca, Fez, de Sahara, Gao, Niamey, Fort Cami, Buta, Stanleyville, Costermansville, Albertville, Elisabethville, Brokenhill langs de „Grote Weg” door Noord- en Zuid-Rhodesia naar Johannesburg. De jeep, waarmee het gezelschap reisde, verslond 20.000 kilometer.

Het logboek onzer landgenoten — aldus meldt de correspondent van het A. N. P. in Zuid-Afrika — staat vol be-

wijzen van ondervonden hulp, vol heilwensen en bewijzen van gegeven voorstellingen. De vier hebben ook moeilijkheden gekend, met inbegrip van ziekte, maar ze hebben keiharde koppen en deze koppen hebben woestijn, oerwoud en tropisch moeras getrotseerd. Het gezelschap gaat nu van Johannesburg naar Durban en vandaar per schip naar Batavia om voor de soldaten in Indonesië op te treden. Het moet op 15 Juli te Batavia zijn. Van Indonesië vertrekt het dan per schip naar San Francisco, waar het op 15 Januari 1950 verwacht te zullen aankomen en gaat dan per jeep dwars door de Verenigde Staten naar New York, van waar het schip gaat naar het vaderland. Voorwaar, een sportieve prestatierit.

Een Javaanse sage:

bewerkt door Lt. Vogelsang

Waarom de Waringin een heilige boom is

Het is alweer enkele maanden geleden, dat ik zat te rusten bij de bron onder de waringin en dat de bladeren boven mij vertelden van prins Bjamodjajah en zijn lieve kleine Dewi Kesumo. Door dit verhaal wist ik meteen, hoe deze boom op de wereld was gekomen en waarom hij wordt geëerd door de mensen. Want de waringin is heilig en alle mensen in de archipel brengen hun offers aan de goden onder de bladeren van deze boom; de bruidegom vraagt onder zijn takken om liefde en de kleine bruid belooft haar trouw, terwijl de heilige boom er getuige van is. Wie aan deze boom schade durft toebrengen, of hem durft te kappen, zal tot in het nageslacht worden gestraft door de Goden, die deze boom beschermen.

Prins Bjamodjajah was geliefd onder de mensen van het Rijk, waar zijn vader regeerde. Hij was schoon van gestalte, wijs van verstand en hij was behendig als geen van zijn onderdanen. De vader van de prins had een tweede vrouw, die ook een zoon had en deze vrouw was jaloers op de prins, omdat hij later zijn vader zou opvolgen. Zij zou graag zien, dat haar zoon de vorst zou worden van het Rijk en lang zou zij op een middel, om de prins te laten verdwijnen.

De vorst hield veel van zijn tweede vrouw, want al, zij was zo schoon. Als zij voor hem zong en danste kende zijn geluk haast geen grenzen en haar omhelzing deed hem sidderen van verliefdheid. Haar ogen straalden met een wondere, fonkelenden glans en de koning kon haar bijna niets weigeren. Op een goede dag was de vorst weer onder de bekoring van haar aanwezigheid en onder de indruk van haar bevalligheid, vroeg hij wat haar liefste wens was.

De vrouw kirde aanlokkelijk, lachte de koning toe en fluisterde: „Vandaag Heer, vraag ik U niet om kostbare edelstenen of om rijkdom. Ik heb slechts één wens, maar ik durf die niet uit te spreken, want ik vrees dat gij boos zult worden.....” en zij lachte nog verleidelijker dan gewoonlijk. Bekoörd door haar liefde verzocht de vorst haar, de wens uit te spreken, hij zou niet vertoornd zijn, maar haar wens vervullen, wanneer dit enigszins mogelijk was.

„Ach Heer”, zuchtte zij, „ik wilde zo graag dat mijn zoon eenmaal uw werk zou mogen voortzetten als vorst van dit bloeiende Rijk”.

De vorst schrok. „Lieve”, sprak hij, „hoe zou dit kunnen, zolang prins Bjamodjajah de zoon van mijn eerste vrouw is? Wat zouden de mensen wel zeggen, wanneer uw zoon mijn opvolger werd.....”

„Laat de mensen praten” zei ze. „Gij zijt immers vorst, om uw wil tot uitvoering te brengen? En ben ik dan niet uw liefste vrouw?”

„Ja, dat zeker”, haastte de vorst zich te zeggen, „Gij zijt de eerste vrouw van mijn hart”.

„Welnu dan”, hernam de slimme vrouw, „bewijs mij uw liefde, 't is zo eenvoudig. Ge zegt dat ge hebt gehoord, dat men van plan is om de prins te doden. Daarom stuurt ge hem de bergen in. Zeg hem, dat hij niet terugkeert, want dat men hem zal opwachten. Bedenk wel, dat uw zoon bemind is bij het volk en dat het misschien zal eisen dat gij af-treedt om hem op de troon te zetten en wat zou er dan van ons allen worden, heer, mijn vorst”. Daarbij keek zij hem verleidelijk aan en hij, de sterke vorst, die iedere vijand had weerstaan en die in zijn leven nog nimmer vrees had gekend, die zovelen ter dood had gebracht en die steeds zijn wil wist door te voeren, hij kon de wens van deze vrouw niet weigeren. Hij sprak tot haar: „Goed liefste, ik zal zien wat ik kan doen”.

Zo verzamelde de koning nog diezelfde avond zijn raadgevers en ministers rondom zich en vertelde hen, dat hij had vernomen dat men zijn zoon en opvolger wilde doden. Daarom had hij besloten zijn zoon voorgoed weg te sturen naar de bergen.

Toen zijn zoon dit hoorde, kwam hij op zijn vader toe en zei dat hij de dood niet vreesde. Maar de vader wilde dat de prins zou gehoorzamen en hiermede was over zijn lot beslist. Toen de jeugdige vrouw van de prins, de bevallige Dewi Kesumo hoorde, dat de prins moest vertrekken, besloot zij met hem mee te gaan. Tesaamen brachten zij de laatste nacht door in voortdurend gebied tot de Goden opdat deze hen zouden bijstaan op de gevaarvolle tocht. De boze tweede vrouw van de vorst vreesde dat de koning berouw zou krijgen over zijn voornemen en omdat zij er zeker van wilde zijn, dat haar zoon opvolger zou worden van de troon, mengde zij een langzaam werkend gif in de wijn van de prins. Toen de prins en zijn vrouw in alle vroegte de volgende morgen vertrokken, voelde de

prins dat zijn krachten niet zo waren als anders, maar hij zei hiervan niets tegen zijn vrouw om haar niet te verontrusten.

Enkele dagen hadden zij reeds gelopen, en de prins werd steeds vermoeider. Plotseling kon hij niet meer verder. Uitgeput zonk hij ter aarde en kon nog juist de woorden spreken: „Liefste, ik sterf”. Wenend smeekte de vrouw de machtige goden haar man te redden. Terwijl ze zo snikte, kwam de God van het huwelijk uit de hemel neergedaald en keek naar de dode prins. Hij werd bedroefd, want hij kon de prins niet meer redden van de dood. Vol medelijden troostte hij de jonge weduwe en sprak: „Schone prinses, zelfs ik sta machteloos. Een boze hand heeft uw man vergiftigd. Het enige wat ik voor u kan doen, is uw man te laten voortleven op aarde in de gedaante van een boom. En ziet, tot haar verwondering zag de kleine Kesumo het verstijfde lichaam van haar man zich oprichten; de handen strekken zich naar de hemel en het hoofd werd hoog opgeheven. Uit zijn armen kwamen takken en uit de takken kwamen takjes en daaruit weer bladeren, zoals Kesumo nog nooit had gezien en toen zij goed keek, zag zij dat de voeten van haar man in de grond waren gezonken. Zij sloeg haar armen om de stam en weende nog steeds: „Wat heb ik aan die boom” zo riep ze uit.

Toen sprak de God van het huwelijk: „Deze boom, die ik aan uw volk gaf, is heilig. Uit zijn zaad zullen duizenden bomen groeien op Java en elders, even schoon en fors als deze en allen zullen ze heilig zijn”. Toen ging hij terug naar de goden-hemel en liet het prinsesje schreiend achter, terwijl zij de boom in omhelzing vastgreep. En uit haar tranen ontstond een bron, terwijl haar lichaam wegteerde van verdriet.

PUASA

De Puasa (vastenmaand) voor de Mohammedaanse bevolking zal dit jaar ingaan op 27 of 28 Juni. Het kan bevreemding wekken, dat daarvoor niet één datum is vastgesteld. Het begin van de vastenmaand wordt echter niet volgens astronomische berekening vastgesteld, doch door waarneming aan de hemel van de maansikkel door de daartoe bevoegden (*rukjat*). Indien de maan zich niet vertoont, gaan, althans in theorie, de vasten eerst in, als de oude maand 30 dagen telt.

De Moslimse vastenmaand is Ramadan, de 9de maand van het Islamitische jaar. Op Java wordt de vastentijd met een Voorindisch woord *puasa* genoemd (van Sanskrit *upawāsa*).

Het vasten omvat niet alleen het zich onthouden van spijs en drank, doch van alle soorten genietingen, die de dag kunnen ontheiligen. Zodra de zon is ondergegaan breekt men de vasten met een maaltijd, de *fatûr* (Indonesië *buka puasa*). Ook vóór het aanbreken van de dag gebruikt men een maaltijd. Ziekte, zwangerschap, reizen e.d. kunnen de *puasa* onmogelijk of ongewenst maken. In deze gevallen mogen de verzuimde vasten later worden ingehaald of is men van de plicht tot vasten ontslagen. Indien dit inhalen niet mogelijk is, betaalt men aan de armen een zoenoffer.

Gedurende de laatste 5 oneven nachten van Ramadan eist de Moslimse wet een grote oplettendheid, omdat volgens sommigen in een van deze nachten de Korân uit de hemel neerdaalde om vervolgens door Djabrâ'il (Gabriël) in verschillende openbaringen aan de Profeet te worden medegedeeld.

Na de *puasa* viert men Lebaran, welke in de Vorstenlanden opgeluisterd wordt door de *Garebeg Puasa*. Dit feest vertoont herinneringen aan Oud-indische feesten; de *Garebeg* is in oorsprong een Hindoeïstisch feest, militair van karakter en als „s Konings hulde-dag” bedoeld.

Op Lebaran begeeft men zich in zijn mooiste kleren naar zijn ouders, teneinde hen de kniekus te brengen; men vraagt allen vergiffenis voor wat men in het afgelopen jaar heeft misdreven. Hierdoor kon bij niet-Moslims de mening ontstaan, dat Lebaran het Moslimse nieuwjaar is. Het begin van het Moslimse jaar wordt echter niet gevierd.

In verband hiermee is het voor een niet-Mohammedaan belangrijk op de hoogte te zijn van de voornaamste gebruiken en gewoonten in deze periode, opdat niet door onwetendheid de indruk van onwellevendheid bij de Mohammedaanse leden van onze samenleving wordt gewekt.

Het gebruik wil, dat, nadat de Puasa is ingegaan, slechts gegeten mag worden na zonsondergang (18.00 uur), terwijl na 6.00 uur 's morgens geen voedsel meer mag worden geconsumeerd, zelfs is het niet toegestaan om eigen speeksel in te slikken.

Ziet men in deze dagen dus een Mohammedaan op de grond spuwen, dan is dit niet als moedwillige belediging bedoeld, doch slechts een blijk van een zeer nauwgezette naleving der geloofsvoorschriften.

Het is ongewenst om aan een Moslim in deze tijd sigaretten of een of andere lekkernij aan te bieden.

De Islamieten komen in deze periode veel slaap te kort. Het getuigt van inzicht en eerbiediging van andermans opvattingen, wanneer men de werknemers in deze dagen enigszins ontziet.

Bij de omgang met de Moslims in deze dagen dient men met verschillende dingen rekening te houden.

- 1 Bij begroeting het handschudden vermijden. Niet aanraken.
- 2 Geen aanleiding geven tot opwindend.
- 3 Gebruik geen harde woorden en bedenkt dat de Puasa een godsdienstige belevenis is.

DE MOTORTRANSPORTDIENST en de massa-evacuatie uit Jogja

Nu de evacuatie uit Jogja is beëindigd, mag zeker enige aandacht worden geschonken aan het vele en zware werk dat is verzet door het M.T.D.-personeel.

Op deze mensen — en trouwens ook op de M.T.D.-organisatie — werd een wel zeer zware wissel getrokken!

Zodra de Centrale Overheid had bepaald, dat ieder, die Jogja wenste te verlaten, daartoe in de gelegenheid zou worden gesteld, begon de M. T. D. maatregelen te treffen. Op dit instituut zou immers de essentiële tak van het transport komen te rusten.

De M.T.D.-organisatie in Jogja was uiteraard te klein en moest worden uitgebreid. Vierhonderd manschappen, waaronder chauffeurs, helpers en beveiligingspersoneel, moesten worden geleverd en gevoed; grote parkeerterreinen met behoorlijke verlichting dienden te worden ingericht en de werkplaats-capaciteit werd tot een maximum opgevoerd. Niet alleen Jogja eiste voorzieningen. In Semarang zouden de evacué's van de treinen naar hun logeergelegenheden moeten worden vervoerd en daarvoor was een park van minstens tachtig trucks nodig, met bijbehorend personeel en dergelijke. In Jogja werden 240 trucks ter beschikking gesteld van de evacuatie. Aangezien de tandraadbaan Magelang-Ambarawa niet over voldoende capaciteit beschikte, werd besloten met de trucks door te rijden naar Ambarawa, waar overlading op de treinen zou plaats vinden.

Het aantal reserve-trucks was gering; de weg was intens slecht. Toch moesten er iedere morgen opnieuw 180 trucks gereed staan om in convooi de evacué's af te voeren. Het technisch personeel werkte daarbij onder hoogspanning. „Service stations” waren ingericht in Jogja, Magelang, Ambarawa, Semarang en dag en nacht werd daar gewerkt aan de reparatie van trucks, die door de meerdurende kraanwagens werden aangevoerd. Een truck, die des avonds defect in Semarang aankwam, moest de andere morgen gereed zijn om terug te rijden naar Jogja!

Op 20 Mei was de gehele organisatie gereed om te starten.

Aangezien de veiligheid op de weg Jogja-Ambarawa nog niet voldoende was verzekerd, achtte de territoriaal-commandant het onverantwoord reeds dadelijk met convooien van drieduizend man te beginnen.

Op 21 Mei werd dus gestart met een convooi van twaalfduizend man in 60 trucks. Ondanks de zware beschietingen, die bewezen, hoezeer de territoriale commandant gelijk had, arriveerde het convooi op de afgesproken tijd in Ambarawa, waar Sociale Zaken de verzorging der evacué's overnam. De ledige trucks werden geparkeerd op de weg, de noodzakelijke herstellingen werden verricht, benzine getankt, gegeten en teruggekeerd. Het terugrijden met lege trucks over slechte weg veroorzaakte een ontstellend aantal veerbreuken, maar de volgende dag vertrok men opnieuw.

Op 1 Juni gaf de territoriaal-commandant toestemming om met drieduizend evacué's per dag te werken. Hiervoor werden 180 trucks ingezet. De convooien hadden een lengte van ongeveer negen kilometer en de mensen, die aan deze evacuatie meewerkten, kregen een bijna ondoenlijk zware taak te verrichten. De truck-kampen in Jogja lagen onder

voortdurend vuur en dezelfde mannen, die des nachts wacht liepen, moesten dikwijls de volgende morgen achter het stuur plaats nemen om de convooien te rijden.

Op 7 Juni kon men echter melden, dat de massa-evacuatie was voltooid. De M. T.D. had 32.000 personen en 960.000 kilogram goederen afgevoerd.

In totaal legden de trucks 240.150 kilometer af. De gehele evacuatie is uitgevoerd zonder dat iemand enig letsel overkwam en zonder grote ongevallen.

OCHTENDWANDELING

Reeds enkele weken acclimatiseren we weer in Siantar. De eerste avonden flaneerden we nog wat onwennig door de roezemoezige winkelstraten. Ook dachten we steeds iets te missen; het bleken onze wapens te zijn, die trouwe metgezellen van Brastagi.

Zoals vroeger de Amsterdamse Jordaan de Joden toebehoorde, is Siantar's centrum ontegenzeggelijk van de Joden van het Oosten, de talrijke telgen van het Hemelse Rijk.

Ondanks haar zwakke Europese inslag, is Siantar voor ons een stad, want er zijn drie bioscopen, drie kerken en een zwembad, welk stadsbeeld wordt gecombineerd door een aardig stadhuis, en een geriefelijke A.M.V.J. met de onontbeerlijke pingpong-tafels, een lokkend biljart, een bibliotheek die meevalt en gepeperde prijzen.

Een onverwachte attractie vormt de diertuin. Een wat weidse naam voor zo'n cellulaire diereengevangenis. Als het aan mij lag, kregen al die van hun vrijheid beroofde stakkers gratie voor hun misdaad die „bezienswaardigheid” heet. Een dier is echter geen rechts-subject. Een bezoekers-staking zou het beste zijn. Maar ik heb die grillige massa-eigenaardigheid, die men publieke opinie noemt nu eenmaal niet mee. Dus slenter ook ik op die prille Zondagmorgen naar dat miniatuur-Artis. Afgunstig constateer ik, hoe onfeilbaar een reigerachtige vogel, die de ingang bewaakt, zich op één been staande weet te houden. Een labiele stand, die ik, bij 't dagelijks terugkerende mandiën hier, instudeer met de hardnekkigheid van een acrobaat.

De rij hokken waarlangs het modderige pad voert, is wel degelijk bewoond, want, naast allerlei ongedierte, sieren ontelbare slakken, onder hun woningen gebukt, als ingedutte vleermuizen, de groen-bemoste wanden.

De eerste tuinbewoners, die zich met het publiek vermaken, zijn hier de orang hoetans. Een kruiperige oppasser biedt één van hen wat boombladeren aan waarnaar een weelderig-behaarde arm traag wordt uitgestrekt als van een mismoedige bedelaar die met halfjes wordt afgescheept. Een ander kan flemende taal van de bruine oppasser niet langer aanhoren en grist de versnaperingen geroutineerd weg om er, met nonchalante behendigheid, mee naar het getraliede plafond te vluchten. De een traag, de ander graag. Terwijl de slome alle lichaamshoudingen probeert waarin een dier kan slapen, werpt de ander ons blikken van: „publiek ik veracht U” toe. Als de onvermijdelijke apenoetjes verschijnen, slaat zijn houding in het serviele om. Ook een orang-hoetan ziet tenslotte in dat de klant koning is. Zijn zakelijk inzicht blijkt nog verder te gaan, want zijn

Blijkens een uit Batavia ontvangen bericht van het Hoofd van de Dienst voor Legercontacten aldaar, is de mogelijkheid tot het doen van nabestellingen van foto's via de Dienst Welzijnsverzorging tijdelijk gestopt.

Tot nu toe was de gang van zaken aldus, dat de troep, via de onderdeelswelzijnsverzorgingsofficier, nabestellingen plaatste bij de Dienst Welz. verz. van het door de D.L.C. vervaardigde en geëxposeerde foto-materiaal. Deze nabestellingen werden door de foto-sectie van de Dienst Welz. verz.-Batavia aangevraagd, waartoe de D.L.C.-Batavia het

negatief-materiaal ter beschikking stelde.

Bij de foto-service van de Dienst Welz. verz. is echter grote achterstand ontstaan, aldus bovenbedoeld bericht, mede in verband met de drukke werkzaamheden verbonden aan de aanmaak van pasfoto's voor K.L. en K.N.I.L. militairen.

Een andere moeilijkheid is nog, dat vele van de thans binnenkomende nabestellingen betrekking hebben op de tweede politionele actie. Vele opnamen werden gemaakt door destijds tijdelijk aan de D.v.L.C. toegevoegde fotografen van de Regerings-Voorlichtings-Dienst. Het door hen vervaardigde negatief-materiaal is thans wederom teruggegeven aan de R.V.D. zodat bestellingen hiervan via Welz. verz. verder onmogelijk is. Eventuele bestellingen van deze door R.V.D.-fotografen vervaardigde opnamen kan men richten tot de R.V.D. Batavia, doch uitdrukkelijk zij er op gewezen dat de R.V.D. voor een vergroting van het formaat 13 x 18 vier gulden in rekening brengt.

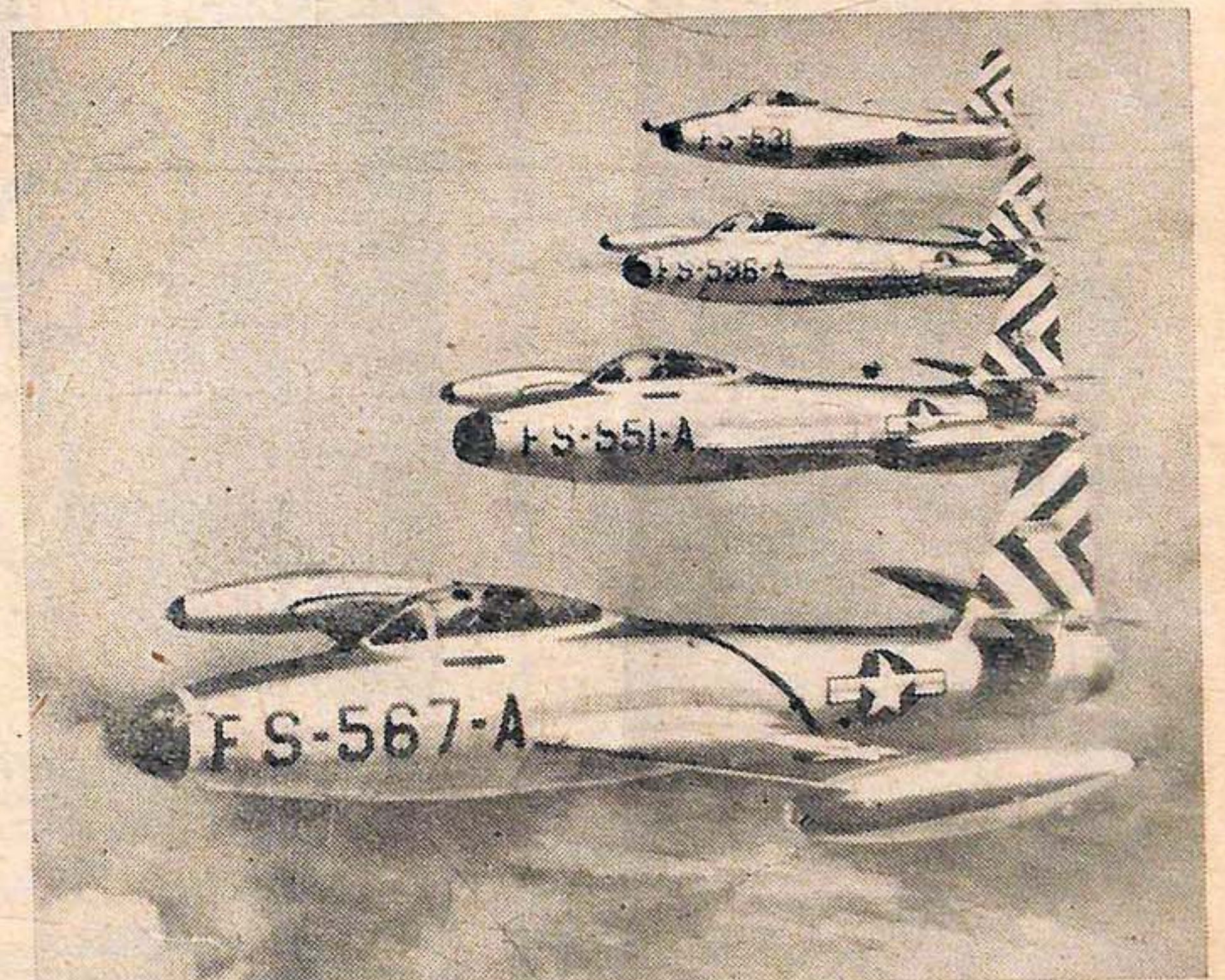
In verband met bovenomschreven stagnatie is thans bepaald dat: 1. het tot nader order niet meer mogelijk is bestellingen te doen; 2. alle reeds geplaatste bestellingen nog zullen worden afgewerkt; 3. alle nakomende bestellingen m.i.v. 25 Juni a.s. zullen worden gedeponeerd en dat de gelden zullen worden teruggezonden. 4. zo spoedig mogelijk bekend zal worden gemaakt wanneer weer tot aanneming van bestellingen kan worden overgegaan.

welke volgens het Hollandse werkwoord alleen de ijsbeer toekomt.

Bij de wip wendt een opa al zijn overredingskracht aan om zijn peuterig kleinzoonje het angstige oog te openen voor het grenzenloze vermaak dat dit speeltuig de jeugd biedt. Het ventje weigert botweg.

Herinneringen dringen zich aan mij op bij het aanschouwen van zo'n onkindelijke bejegening. Hoe vochten wij vroeger om zo'n wankel plaatsje tot het vermolde hout dreigde te bezwijken. Ach ja, ook het kleuter-amusement verandert.....

Artillerist.

Zoals uit deze foto blijkt, weten de vliegers van deze bommenwerpers „F84” met straalaandrijving, ook tijdens de snelle jacht, hun onderlinge discipline te behouden.

Als de lift naar succes defect is,
blijft dan niet beneden staan, maar neem de trap
dat is ook nog zekerder!

DIPLOMA-UITREIKING MILITAIRE AVOND H.B.S.

Dinsdag, 14 Juni 1949 was voor een aantal militairen in ons territorium een belangrijke dag. Een zeer belangrijke dag zelfs, want deze dag bracht hen de beloning voor hun ijver en doorzettingsvermogen om datgene te bereiken, wat zij zich bij de aanvang der cursus voor het einddiploma 5-jarige H.B.S. ten doel hadden gesteld. Na in Mei j.l. het schriftelijk examen te hebben afgelegd, hebben zij in Juni hun mondeling examen gedaan en zo zagen tien van de twaalf kandidaten hun onvermoeide studie bekroond door het behalen van hun diploma. Twee kandidaten moesten helaas worden afgewezen.

Beloning voor noeste vlijt

Ter gelegenheid van dit mooie succes op het gebied zelfstudie en ontwikkeling, had het hoofd van het A.M.V.J.-gebouw een bijeenkomst belegd, waar generaal-majoor P. Scholten de geslaagden hun diploma zou uitreiken.

Bij deze uitreiking waren o.a. aanwezig; het hoofd van de onderwijs en eredienst van het departement van culturele zaken van de Negara Sumatera Timur, de heer M. Manik; de directeur van de militaire avond-H.B.S. en directeur der dag-H.B.S., de heer J. J. Deegenaar; de directeur van de dag-H.B.S., de heer Diebels en verder gecomiteerden, leerkrachten, leerlingen en vele belangstellenden.

Het hoofd van het vormingscentrum te Medan, majoor mr. R. E. F. M. Romme, die de cursussen der avond-H.B.S. organiseerde, sprak hierbij een openingswoord, waarin hij de geslaagden gelukwensende en vooral dank bracht aan alle leerkrachten die vrijwillig hun vrije avonduren beschikbaar stelden om onze militairen, die hiertoe de wens te kennen gaven, het aanvullend onderwijs te geven hetwelk nodig was om dit einddiploma te verwerven.

Voorts bracht hij dank aan generaal-majoor Scholten en de militaire chefs van de cursisten voor de aan hen verleende faciliteiten om hun studie zo goed mogelijk te kunnen volindigen en aan allen, die aan het welslagen van de cursus hadden medegewerkt. Spreker herinnerde er ondermeer aan dat generaal Scholten de cursisten zoveel mogelijk in de gelegenheid stelde om te studeren, door hen, om de verloren tijd, ontstaan door de onderbreking der studie tijdens de tweede politionele actie, in te halen, sedert 1 April j.l. vrij van dienst te verlenen en hen veertien dagen voor de aanvang van het examen in de gelegenheid te stellen, zich in Prapat in een koele en rustige omgeving op het komende examen voor te bereiden.

Vervolgens gaf de directeur van de militaire avond-H.B.S., de heer J. J. Deegenaar, in een korte toespraak een terugblik op de, door de kandidaten met zo veel doorzetting en toewijding afgelegde weg, welke uiteindelijk resulteerde in het behalen van het einddiploma. Ook gaf hij uiting aan zijn oprechte dank aan allen die zich direct of indirect voor het welslagen der cursus hadden beijverd, daarbij speciaal mevrouw van Munster gedenkend, die gedurende de verloftijd in Prapat de kandidaten niet alleen in haar eigen vakken doch ook in die der andere leraren nog zoveel mogelijk bijwerkte.

Hierna was dan het moment aangebroken, dat generaal Scholten de geslaagden het lang verbeide diploma uitreikte. Ook hij hield hierbij een toespraak, waarin hij de cursisten gelukwensende met hun succesvolle studie en waarin hij hen aanspoorde thans niet op hun lauweren te gaan rusten met het idee; „we zijn er”, doch om voort te gaan op de weg van studie en ontwikkeling, want zo zeide spreker: „kennis is macht”.

Erelijstje.

De geslaagden voor het eindexamen van de militaire avond H.B.S.

W. C. A. van Kappel
J. O. Stoffels
E. W. Koning
J. J. Meerts
P. M. van Velzen
J. Ijbema
F. van der Linden
A. J. A. van Veldhuizen
J. Freriks
H. Schut

Spreker legde speciaal de nadruk op de kennis en beheersing van vreemde talen omdat hierdoor, aldus generaal Scholten, „als men de taal van andere volken beheerst, een beter inzicht wordt verkregen in de problemen van die volken, hetgeen dan kan medewerken tot een intensiever onderling begrip, een betere toekomst en een betere wereld”.

Vervolgens reikte generaal Scholten aan elk der geslaagden persoonlijk het behaalde diploma uit, daarbij zijn beste wensen voor hun verdere toekomst uitsprekend.

Met een kort dankwoord tot alle aanwezigen besloot majoor Romme hierna deze bijeenkomst.

SAMENWERKING :

Het volgende voorval onderstreept nog eens duidelijk hoe van verschillende zijden de militaire kandidaten hulp hebben ondervonden. Toen zij op hun examendagen voor hun heus niet eenvoudige problemen gebogen zaten, hebben leerlingen van de H.B.S., de Medanse H.B.S.-vereniging „Lelios”, een buffet ingericht, waar de uitgeknepen zich konden laven aan koffie, stroop, koek en andere heerlijkheden. Deze spontane geste heeft er veel toe bijgedragen, dat de zenuwachtige examenspanning der kandidaten tussen de vakken werd opgeheven. Anderzijds hebben de militaire leerlingen in besloten kring hun dank betuigd aan de leerkrachten voor de vele hulp die zij hadden ondervonden bij hun studie.

Deze avond vormde voor de jongens een kroon op hun moeizaam werk, maar was tevens een getuigenis, dat een gesteld doel, welke ook de moeilijkheden zijn, kan worden bereikt.

Ter leringe!!

Bevorderd

zijn van de 4e klas afdeling A naar de 5e klas afdeling A :

1. Amptmeyer J. B.; 2. de Beer Th.; 3. de Beyer J. R.; 4. Groot Th. C.; 5. Grijzeels J. A.; 6. Hollmann P. K.; 7. Kooi Th.; 8. Pesch J.; 9. Smulders E. G. G.; 10. Speelziek J. J.; 11. van Toor J. H.; 12. Wielemaker L.; 13. Wijtenburg L. J.

Een kandidaat is afgewezen.

„Commando wisseling” in de A.M.V.J.

Mevr. S. Overakker : „Erg tevreden.”

Mevr. A. C. J. van Rantwijk-Kingma : „Plannen moeten groeien.”

Mevrouw S. Overakker, de directrice van de A. M. V. J. te Medan, gaat binnenkort de Oostkust verlaten en dat betekent dus een definitief afscheid van de A. M. V. J. in Medan. Een stuwende kracht, die, immer opgeruimd, de A. M. V. J. tot een instelling van waarde maakte, zodat de jongens zeiden : „de A. M. V. J. is ons thuis,” gaat met zovele andere goede krachten, terug naar Holland. Vele burgers en militairen kenden haar reeds van voor de oorlog als een innemende vrouw. Zij was het, die, na haar tegenslagen door de Japanse bezetting, a.o. door het verlies van haar echtgenoot, generaal Overakker, haar vitale werklust onmiddellijk ter beschikking stelde van de militairen. Eerst bij de Welfare te Batavia, later op de Oostkust. Zij organiseerde de A. M. V. J. in Siantar en reorganiseerde de A. M. V. J. in Medan tot een instelling, welke als voorbeeld geldt voor vele cantines. Vele oorspronkelijke ideeën als: geschenken-dienst, bloemenstalletje, clubvorming en velerlei cursussen hebben in de A.M.V.J. vaste vorm aangenomen.

Mevrouw Overakker vertrekt dan nu, na twaalf jaar in de tropen te hebben gewoond, waarvan twee en een half jaar aan onze militaire gemeenschap werden gewijd, naar Java, om vandaar uit, na een kort verblijf, naar Holland terug te keren. Ofschoon zij vertelde, geen A. M. V. J. werk meer te zullen verrichten geloven wij niet, dat zij enig sociaal werk zou kunnen laten varen. Een overtuiging welke iedereen bezit, die haar van dichtbij heeft gekend. Werk en hulp vormden een integrerend bestanddeel van haar leven.

„Vindt u het fijn, dat u vertrekt?”

Mevrouw Overakker trok een frons en lachte tegelijk : „Hoe kan je dat zeggen.

Eendeels is het aardig dat ik zo onge-

veer gelijk wegga met de vele bekenden en de jongens van 3-15 RI en andere O. V. W. bataljons, maar het is ook weer vervelend weg te moeten van de anderen, die ik in de loop van de tijd hebben leren kennen. En je wilt natuurlijk via de Klewang de beste groeten doen aan alle A. M. V. J. bezoekers?”

Onze ex-directrice schijnt haar jongens maar niet uit haar gedachten te kunnen zetten. Ook de A.M.V.J. niet, want ofschoon zij tijdens dit gesprek haar directiezaken reeds aan mevrouw van Rantwijk had overgedragen, kon ze niet nalaten, deze nog telkens te helpen, wanneer er nog zaken moesten worden afgehandeld.

Wij wensen mevrouw Overakker een goede reis en een goed verblijf in Nederland.

Mevrouw A. C. J. van Rantwijk blijkt een nauwgezette en vriendelijke dame te zijn. In Holland heeft zij acht jaar een functie bekleed bij de Unilever en zij heeft altijd de wens te kennen gegeven in Indonesië te willen werken. Voor scholen heeft zij bijvoorbeeld lezingen gehouden over theecultures.

Had ze plannen? Vooreerst niet. Wat de A. M. V. J. heeft bereikt moet geconsolideerd worden. Overhaaste plannenmakerij heeft geen zin. „Plannen moeten trouwens groeien, plannen die de A. M. V. J. tot een club van en voor de militairen maken, kunnen slechts uit de jongens zelf voortkomen. Zij hebben een goede feeling voor verbeteringen en nieuwigheden. Zij moeten met nieuwe ideeën komen en wij voeren ze uit.” Zo dacht de nieuwe directrice en vertelde daarbij nog, nu reeds overtuigd te zijn van een goede samenwerking.

Wat kunnen wij hier aan toevoegen?

ARCHIPEL-aria

9 Juni — De vierde compie Aan- en Afvoertroepen vertrekt per LCT van Semarang naar Batavia, nadat reeds eerder de tweede en de zevende compagnie naar Batavia was vertrokken. Na drie jaar tropendienst zullen deze AAT-onderdelen thans demobiliseren.

12 Juni — In de schouwburg te Batavia wordt officieel afscheid genomen van de compieën II, IV en VII A.A.T. die, zoals gemeld, zullen demobiliseren.

14 Juni — In de nacht van Dinsdag op Woensdag wordt de waterleiding te Medan opnieuw door kwaadwilligen vernield en wel op dezelfde plaats waar deze, drie weken geleden, werd vernield. Na herstel van de buisleiding, had Medan in de morgen van 16 Juni reeds weer normaal water.

14 Juni — Mr. H. W. Felderhof legt zijn ambt neer als procureur-generaal bij het hooggerechtshof van Indonesië en van advocaat-fiscaal bij het hooggerechtshof. Mr. Oerip Kartodirdjo wordt tegelijkertijd als opvolger geïnstalleerd.

15 Juni — Klokslag vier uur vertrekt uit de haven van Priok het s.s. „Kota Inten” met aan boord repatriërenden van de K.L., het K.N.I.L., de Marine en

Mariniers. In verband met de rouw, die het leger betracht om de dood van zijn commandant, generaal Spoor, wordt de afvaart zo eenvoudig mogelijk gehouden. Onder de tonen van het Wilhelmus vaart het schip de haven uit.

15 Juni — In verband met zijn te verwachten vertrek naar Nederland draagt de tijdelijk benoemde reserve-luitenant-kolonel der infanteri v.s.d. KNIL, mr. W. F. H. van Nievelt, zijn functie van chef van het kabinet van de legercommandant over aan de luitenant-kolonel van de generale staf KNIL, K.J. Luchtsinger.

14 Juni — Voor de derde maal sedert de aanvang van de cursussen in Februari 1947, wordt te Medan in het gebouw der AMVJ door generaal-majoor Scholten de diploma's uitgereikt aan leerlingen van de militaire avond-H.B.S. Van de twaalf kandidaten zijn er twee afgewezen.

16 Juni — Luitenant-kolonel H. J. Veenendaal neemt afscheid als troepencommandant Zuid-Celebes en draagt het commando over aan luitenant-kolonel T. J. W. T. M. Supheert, die op 14 Juni uit Menado te Makassar arriveerde. Luitenant-kolonel Veenendaal vertrekt naar Bandjarmasin als territoriaal tevens troepencommandant van Oost-Borneo.

CONSTELLATION „ROERMOND” VERONGELUKT

Alle inzittenden gedood

Uit Italië kwam het ontstellende bericht, dat op Donderdagmiddag, 23 Juni l.l., het viermotorige K.L.M.-toestel, de constellation Roermond, dat op weg was van Batavia naar Amsterdam, in de onmiddellijke nabijheid van de Zuid Italiaanse havenstad Bari brandend in de Adriatische Zee is neergestort. Alle inzittenden, passagiers zowel als bemanning, kwamen hierbij om het leven.

MOTORDEFECT.

De eerste berichten uit Bari meldden, dat het toestel boven Bari plotseling brandend in de lucht werd gezien, waarop men het zag neerstorten en met een hevige slag in zee zag verdwijnen op ongeveer vijfhonderd meter afstand van de grootste havenpier. Onmiddellijk na het waarnemen van de ontzettende ramp, voeren reddingsvaartuigen uit die er in slaagden een aantal zwaar verkoolde lijken, een hoeveelheid bagage, en boordpapieren te bergen. Men achtte het evenwel mogelijk, dat er meer stoffelijke resten in het wrak van het zwaar gehavende toestel beklemd waren dat op vrij grote diepte in zee ligt, waarop duikers pogingen in het werk stelden om het wrak te bereiken. Met de vlag halfstok arriveerden de eerste reddingsboten met de droeve last in Rome. Hier zou de geredde bagage worden geopend, zodra de K.L.M. vertegenwoordiger was gearriveerd. De stoffelijke resten der passagiers en bemanning zijn op het plaatselijk kerkhof voorlopig ter aarde besteld. Volgens opgave van de Italiaanse autoriteiten zijn een drietal kinderen onder de slachtoffers, allen meisjes, van twaalf, drie en twee jaar oud.

Voorts zijn de resten van twee vrouwen geborgen. Waarschijnlijk zijn deze twee stewardessen.

OOGGETUIGEN.

Ooggetuigen verklaarden, dat het toestel de indruk maakte te trachten een noodlanding te maken wegens motordefect. Plotseling sloegen vlammen uit een der motoren, het vliegtuig sloeg over de kop en stortte brandend omhoog. De inwoners van Bari spraken hun diepe bewondering uit over de wijze, waarop de piloot wist te verhinderen dat het brandende toestel op de stad terecht kwam. De Roermond, die enige dagen geleden een gezelschap Amerikaanse journalisten naar Indonesië had gebracht, was van Batavia vertrokken met zestien passagiers, alle Nederlanders waaronder twee kinderen, terwijl de bemanning, die in Batavia aan boord was gegaan, uit negen personen bestond. In Gairo waren nog zes passagiers ingestapt, terwijl het vermoeden bestaat, dat nog een extra bestuurder in Caïro is ingestapt.

De namen van de slachtoffers zullen worden gepubliceerd, zodra alle nabestaanden zijn gewaarschuwd. Wanneer de zee, die door de sterke wind is opgezweept, kalm is, zal worden getracht het wrak, dat op ongeveer 90 voet diepte ligt, te lichten.

In Nederland was, na de eerste berichten, de verslagenheid groot. Op het vliegveld Schiphol wachtten reeds de familieleden van de passagiers, toen de droeve tijding om vier uur werd doorgegeven. Om vijf uur vertrok een speciaal K.L.M. toestel naar Bari, met aan boord ondermeer dr. Slotbeem, hoofd van de motordienst, die een onderzoek naar de oorzaak van de ramp zal instellen.

COMMANDOWISSELINGTROEPENDETACHEMENT MEDAN

Wat is toch de bekoring van zo'n luttel en eenvoudige plechtigheid als een oude en bekende commandant afscheid neemt van zijn jongens en een nieuwe zijn plaats in gaat nemen? Op een veldje in de schaduw of doodgewoon in een cantine staan dan verscheidene pelotons opgesteld met manschappen en voor in de hoek de onderofficieren. Intieme belevenissen worden nog eens opgehaald, dank wordt uitgebracht aan vele medewerkers en dit alles doet de buitenstaander gevoelen, dat in welk onderdeel ook en waar dat onderdeel zich ook bevindt, een hechte kameradschap bestaat, echt bestaat.

Doerianweg Medan.....

Op Zaterdag 18 Juni melde luitenant van Oort het troependetachment voor het laatst aan kapitein N. J. Duyster. Deze, bij zijn jongens geachte en bij de staf en op Sumatra's Oostkust gewaardeerde, commandant vertrekt na 1 jaar bij de M.P. te hebben gediend en het laatste anderhalf jaar als commandant bij het troependetachment, naar Holland voor een kort verlof. Hij is indertijd als beroepsofficier meegekomen met het inmiddels reeds gedemobiliseerde bataljon 1-1 R.I.

Kapitein Duyster memoreerde de goede kameradschap en de straffe discipline die zeker merkwaardig is in 'n onderdeel met mensen, afkomstig uit velerlei onderdelen der K.L. en KNIL. Kapitein Duyster bracht eveneens dank uit aan de verschillende functionarissen die het troependetachment telt.

In het Maleis sprak de scheidende commandant zijn mannen van de stafwacht toe. Hierna zette de commandant voor het laatst zijn mannen in de houding en presenteerde zijn afdeling aan zijn opvolger, de kapitein G. van Ginkel.

De nieuwe Commandant.

De nieuwe commandant, kapitein G. van Ginkel, sprak eveneens een kort woord tot zijn manschappen. Hij verhaalde van de goede organisatie die hij aantrof in de tijd dat hij met kapitein Duyster samenwerkte om de administratie over te nemen en hem had eveneens de goede verhouding en de prettige samenwerking getroffen van de scheidende commandant met zijn manschappen.

Spreker eiste van de manschappen, die nu onder zijn bevelen kwamen een goede plichtsopvatting en werklust en beloofde anderzijds hun belangen te zullen behartigen.

Majoor Th. Gert van Wijk, chef-staf, bedankte eveneens de scheidende commandant voor het goede werk dat hij steeds had verricht en hoopte op een goede samenwerking tussen de manschappen en de nieuwe commandant.

Hierna vond nog een gezellig samenzijn plaats in de feestelijk versierde cantine

Voor vrijheid en recht

In de periode van 15 Mei tot en met 21 Mei 1949 zijn de ondervolgende militairen gesneuveld:

K. L.

sergeant	J. v. d. Meulen	221016003
huzaar	J. W. Vendrig	270807074
soldaat	H. Tak	270711106
soldaat	A. Schelling	251201074
soldaat	G. Bennink	261226107
sold. 1e kl.	C. H. v. Roekel	250107137
sold. 1e kl.	M. Teunissen v. Manen	260815218
sergeant-majoor	H. Springer	170606001
soldaat	H. Warmink	280920097
soldaat	J. M. v. Strien	280908335
soldaat	H. Versteegen	251112072
soldaat	H. J. Huisman	261026021
soldaat	W. F. E. v. Venrooy	251228106
sergeant	J. v. d. Wal	270331103
soldaat	J. Smits	250602132
	Th. M. H. v. Maarseveen	270128006

KNIL

vrijw. dpl. sld. tkl.	Djailan	281301186
Amb. sld. ekl. inf.	J. Lopulalan	29352
Jav. sld. ekl. inf.	Simin	42855
Amb. sld. ekl. inf.	O. B. Pelupessy	K. 84717956
Eur. srgt. inf.	G. A. H. van Hutten	85741
Amb. sld. tkl. inf.	D. Huwae	292311000
Eur. sld. tkl. inf.	L. J. Kesek	K. 84715985
Eur. mlt. sgt. inf.	A. L. Lindenhovius	14912
Jav. sld. tkl.	Ngadino	4646
Jav. sld. ekl. inf.	Senen	22886
Chin. mlt. sld.	Ong Bok Siang	11439/A
Amb. sld. ekl. inf.	Riupassa, F.	K. 24713447
Tim. sld. tkl. inf.	C. G. Volkerts	K. 546623

Vermist:

Mal. sld. tkl. inf.	Aswat	281301079
---------------------	-------	-----------

Terug van vermist:

Men. korp. inf.	A. E. Tangkero	K. 10466957
-----------------	----------------	-------------

Van de veiligheidsbataljons vallen over deze periode geen verliezen te melden.

VRAAG en AANBOD

Op Donderdag, 30 Juni 1949 zullen voor onderstaande personen platen worden gedraaid:

Voor mejuffrouw M. Fuchs, Kartinilaan 19 te Medan op eigen verzoek;
Voor de familie de Lang, Wilhelminastraat 9 te Medan op verzoek van Wally Wallinga;
Eerste luitenant P. van der Mout, Veldpostkantoor op verzoek van alle zusters van Woenkal;
Korporaal W. Scheepers, ostcie 5-11 R. I., op verzoek van zijn verloofde Lieske;
Soldaat eerste klas P. G. Pattijn, 2-3-5-11 R. I., op verzoek van zijn verloofde Atie;
en voor soldaat eerste klas P. W. v. d. Mee, eveneens van 2-3-5-11 R. I. op verzoek van zijn vriendin Aat.

Tevens vermelden wij het verzoekplatenprogramma dat op Donderdag, 7 Juli zal worden gedraaid.

Voor mejuffrouw M. Fuchs, Kartinilaan 19 te Medan op eigen verzoek;
Soldaat eerste klas W. Schraven op eigen verzoek;
Soldaat J. P. Renne, kriegsraad te Velde K. L. Medan, op verzoek van zijn moeder en de familie Broekman;
Soldaat P. v. Drongelen, 6e hupva, op verzoek van zijn familie uit Delft;
Soldaat P. Heur, 17e Varwa, op verzoek van zijn meisje Loeke uit Bandung;
Sergeant W. Warner, 35ste cie A.A.T., op verzoek van zijn vrouw;
Korporaal A.G. Liethof, 3e peleton, 3-5-10 R. I. op verzoek van zijn verloofde Miep.

„het roeibootje” van het troependetachment.

Het was in die cantine dat de buitenstaander getuige was van een spontaan gebaar. Er kwam een sergeant naar voren, sergeant F. Folder, die de kapitein Duyster verzocht „eventjes” te willen luisteren. In een eenvoudige speech die hij namens de jongens hield, wees hij op die dingen die een commandant, al zou hij nog zo streng zijn, bij zijn jongens geliefd maakt. De sergeant toonde het verschil met een anderhalf jaar geleden. Hoe van een vies kampeement een prettige behuizing werd gemaakt, waardoor ook de geest van de jongens ten goede veranderde. Ook voor vele andere zaken dankte deze sergeant namens de jongens en bood als stoffelijk blijk en ter herinnering aan deze prettige tijd enige geschenken aan. De scheidende commandant dankte zichtbaar ontroerd zijn jongens en zei: aan dit tijdperk met het troependetachment nog dikwijls te zullen denken. Hij hoopte voor de jongens het beste in de tijd die zij hier in Indonesië moeten door brengen.

PERSONALIA

Kapitein G. J. H. Bruinier zal als officier van sociale dienst voor 3-15 R.I. op 23 Juli naar Holland vertrekken. De tweede luitenant F. S. E. Hurks, van 3-15 R.I. volgt hem op als commandant van het bureau „sociale dienst” van dit territorium.

EEN OMWENTELING IN DE GRAMOFOONINDUSTRIE...?

De micro-groefplaten veroveren de Amerikaanse markt

door : Joris

Een van de belangrijkste gramfoonplatenfabrieken in de Verenigde Staten is de Columbia Records Inc. De Columbia-platen genieten ook in ons land een bekendheid, hoewel wij tegenwoordig onze nationale industrie om deviezenwille niet mogen vergeten, aangezien de import van gramfoonplaten onder de huidige omstandigheden niet mogelijk is op dezelfde voet als voor de oorlog.

De Columbia Records Inc. is een der oudste maatschappijen. Zij werd in 1889 opgericht onder de naam „Columbia Phonograph Corporation” en haar hoofdkantoor is gevestigd in Bridgeport (Connecticut) met fabrieken in Hollywood (Californië) en Mexico City.

Zij heeft verschillende „Records” op haar naam. In de eerste plaats werd de dubbelzijdig bespeelbare plaat door haar in de handel gebracht. Voor die tijd waren de platen slechts aan een zijde te gebruiken en bleef de andere kant „blanco”. Voorts introduceerde zij in 1927 de albums met complete symfonieën en opera-opnamen.

De fabrieken werden in 1938 door de bekende Amerikaanse radio-maatschappij „Columbia Broadcasting System”

meer bekend onder haar beginletters „C.B.S.” overgenomen en de naam werd veranderd in de tegenwoordige: „Columbia Records Incorporated”.

Sedertdien is haar productie, meer speciaal wat betreft de techniek, met sprongen vooruitgegaan, omdat zij de beschikking kreeg over een uitgelezen staf van geluidstechnici. Helaas heeft de oorlog gemaakt, dat de „oude wereld” daar van niet zo veel meer heeft kunnen profiteren.

In 1939 begon de directeur van de technische afdeling van de C.B.S., Dr. Peter Goldmark, daarbij geassisteerd door Rene Snepvangers en William Bachmark, resp. opname-ingenieur en chef van het ingenieurs-bureau van de C.B.S. met het experimenteren met gramfoonplaten met zogenaamde micro-groeven. Toch duurde het nog tot Juni 1948, voordat de eerste micro-groef-platen in de handel konden worden gebracht, maar op dat moment waren ze dan ook zo kolossaal wat geluid en duurzaamheid betreft, dat ze een complete verrassing waren voor allen, die op de een of andere wijze toehoorders waren.

Van Juni 1948 tot en met December van datzelfde jaar werden in Amerika meer dan 1½ miljoen van deze platen ver-

kocht, welk aantal zeer behoorlijk is, als men bedenkt, dat voor het spelen van deze platen een afzonderlijke machine nodig is, die vanzelfsprekend niet iedereen bezit en ook in deze tijd niet kan worden aangeschaft door mensen met „smalle beurzen”, die men ook in de V.S. vindt.

Behalve speciale naalden heeft men ook een motor nodig, die is afgesteld op het spelen met een snelheid van 331/3 omwenteling in plaats van 78 omwentelingen zoals de ons bekende machines. De micro-groefplaten hebben n.l. groeven, die zo fijn zijn, dat ze in doorsnee niet „dikker” zijn dan een mensenhaar. Men vindt op de micro-groef-platen 224 tot 300 groeven, tegen 85 tot 100 groeven op een gewone plaat.

Het gebruikte materiaal is niet alleen onbreekbaar maar ook van een zodanige hardheid, dat de duurzaamheid van de plaat langer is dan die, welke men als „gewone plaat” koopt.

Het naaldgeruis, zo hinderlijk bij de gewone plaat, wordt door de buitengewone fijnheid van de groef en de tragere draaisnelheid van de plaat, volkomen onderdrukt, terwijl het geluid zo verrassend is, dat men van een complete omwenteling in dit opzicht kan spreken. Op een micro-groef-plaat van 30 c.m. kan een complete symphonie worden opgenomen. De speelduur is voor een dergelijke dubbelzijdige plaat 45 minuten, tegen 8 minuten voor een „gewone” dubbelzijdige plaat van die grootte. Op deze wijze worden niet alleen hele shows, maar ook symphonieën opera's en operettes opgenomen. Het hinderlijke stoppen en opnieuw opzetten van nieuwe

platen, die een geheel moeten vormen, komt daarbij te vervallen.

Ik was zelf in de gelegenheid een speciale „test” - plaat van de micro-groefsoort te mogen demonstreren en was getroffen door de buitengewone kwaliteit van het geluid. Alle nuances, koper, hout of snarenwerk, pauken, piano-passages, alles komt op de juiste wijze naar voren en deze platen geven meer idee van de concertzaal dan welke gramfoonplaat of radio dan ook.

De proefplaat werd uit Amerika gezonden in de gewone grote enveloppe; de onbreekbaarheid en hardheid van het materiaal waren hiermede tevens bewezen.

Men zou dus van een complete omwenteling in de gramfoonindustrie kunnen spreken, welke tevens een stempel op deze industrie in ons land zou kunnen drukken, ware het niet, dat onze deviezenpositie verhinderde op grote schaal de speciale machines, naalden en matrijzen te importeren, benevens de machines nodig voor het „snijden” van deze platen. En het spelen op een gewone machine eist zoveel vaardigheid, dat men dan voor de doorsnee-mens niet meer van „genot” zou kunnen spreken. Met uitzondering van de „Victor Talking Machine Company” (His Master's Voice) hebben alle Amerikaanse gramfoonmaatschappijen machines en naalden gefabriceerd, waarop, resp. waarmede het mogelijk is de nieuwe micro-groef-platen te spelen. Ondertussen blijft de Columbia voor het „arme Europa” nog haar oude „gewone” platen maken, waaruit men de gevolgtrekking zou kunnen maken, dat men nog niet van plan is de beroemd geworden dollars voor dit doel vrij te geven.

Radio-Medan brengt

In de week van 26 Juni tot en met 2 Juli 1949 op de 41,6 en de 60,8 meter band.

Zondag 26 Juni: 07.00 Nieuws uit Batavia, 07.10 Zondagmorgen zonder zorgen, 07.40 The Mills Brothers, 08.15 Guus Deloof en zijn orkest, 08.30 Zondagochtend concert met werken van Saint Saëns en Eduard Lalo, 09.15 religieuze muziek, 09.30 protestantse kerkdienst, 12.00 nieuws, 12.14 lunchmuziek, 13.00 triangel, 13.45 Robert Baden, 20.00 van hart tot hart, 20.30 ballroomklanken, 21.00 nieuws uit Batavia, 21.10 sportpraatje, 21.20 klassiek Zondagavond concert, werken van Tchaikowsky en Dvorak.

Maandag 27 Juni: 06.30 Nieuws, 07.00 „Een goed begin van een nieuwe week”, 07.30 pianoklanken, 12.00 lichte voormiddagklanken, 12.30 nieuws, 12.40 accordeonmuziek, 13.30 nieuws, 19.30 „Tentiden van grote meesters”, 20.00 causerie Legercontact, 20.15 „Swing session”, 21.00 nieuws, 21.15 klanken uit cinemaland, 22.00 Als de avond valt.

Dinsdag 28 Juni: 06.30 Nieuws uit Batavia, 12.00 Hottime in Chicago, 12.30 nieuws, 12.40 lunchconcert door Thomas Magyar, en Henk te Strake, 19.30 Die Geige der Zigeuner, 20.00 boekbespreking, 20.16 Jimmy Dorsey, 20.45 Xylofoon soli, 21.00 nieuws uit Batavia, 21.15 De Barisan band, 22.00 Die schöne Müncherin van Frans Schubert.

Woensdag 29 Juni: 07.00 nieuws uit Batavia, 07.40 Franse chansons 19.30 zieken halfuurtje voor de Nederlandse militairen, spreker dominee W. C. de Jong, 20.00 Sumatra serenade, 21.00 nieuws uit Batavia, 21.15 de componist van de week (Edward Elgar), 21.40 VAN EN DOOR DE STRIJD-

KRACHTEN: Ome Herman aan de piano, 22.00 „When the deep purple falls”.

Donderdag 30 Juni: 07.00 Nieuws uit Batavia, 07.30 piano-muziek, 12.00 muzikale grabbelton, 12.30 nieuws, 12.40 rythme-box, 13.00 waltztime, 19.30 verzoekplatenprogramma: VRAAG EN AANBOD, 20.00 causerie van Legercontact, 20.15 hersengymnastiek, 20.45 conga en samba, 21.00 nieuws uit Batavia, 21.15 dansorkest „The blue stars”, 22.00 Hollandse liedjes, 21.15 marsmuziek.

Vrijdag 1 Juli: 06.30 Nieuws uit Batavia, 07.00 klassiek ochtendprogramma, 07.30 dansmuziek, 12.00 aanpakken, 12.30 nieuws, 13.00 „Zijde, kant en balletschoentjes”, 19.30 liefde van Hawai, 20.00 buitenlands weekoverzicht, 20.15 Puccini's LA BOHEME (acte 1 en 11), 21.00 nieuws uit Batavia, 21.15 ensemble Mariëff, 22.00 een dansliedje deint, 22.30 Het Ikor spreekt 22.45 Glenn Miller, Harry James, Frank Sinatra en Dinah Shore, 23.20 groeten naar Nederland.

Zaterdag 2 Juli: 06.30 Nieuws uit Batavia, 07.00 de laatste loodjes 12.00 arbeid adelt; rust is ook nodig, 12.30 nieuws, 12.40 rendez-vous dans Paris, 13.00 telefonisch verzoekplaten programma: VRAAGT U MAAR, 1135 STAAT VOOR U KLAAR, 13.30 nieuws, 13.40 vervolg verzoekplaten programma, 19.30 te kust en te keur 20.00 „Ons kort verhaal”, 20.15 de beentjes van de vloer, 20.45 film-land, 21.00 nieuws uit Batavia,

21.15 show-parade, 21.30 „Negenheit de klok”, 22.15 weekendserenade, 22.45 avondoverdenking, 22.30 sluiting.

In de week van 10 Juli tot en met 16 Juli.

Zondag 10 Juli '49: 07.00 nieuwsbulletin uit Batavia; 07.10 Zondagmorgen zonder zorgen; 07.40 vrolijkheid uit België en Zuid-Afrika; 08.00 programma parade; 08.15 tropenimpressies; 08.30 Zondagochtendconcert; 09.15 religieuze muziek; 09.30 kerkdienst; 10.45 sluiting. 12.00 nieuwsbulletin; 12.15 lunchmuziek; 12.45 „proza en poëzie”; 13.00 „triangel”, kleinkunstprogramma; 13.45 het dansorkest the Ramblers; 14.00 sluiting. 19.30 disco variëteiten; 20.00 woord van hart tot hart; 20.15 „ganzenbord” een uitzending waarin u kunt luisteren naar twee omroepers, die zich kinderlijk vermaken met een spelletje ganzenbord; 21.00 nieuws uit Batavia; 21.20 ons klassiek Zondagconcert met werken van Brahms en Beethoven; 22.30 sluiting.

Maandag 11 Juni: 06.30 nieuwsberichten en ochtendklanken; 07.00 „na genoten rust is het zoet arbeiden (!)”; 13.00 filmmuziek; 13.30 nieuwsberichten; 20.15 swing session; 21.15 rumba, hits en samballaden (sambal-laden); 21.45 dansen uit zuid-oost Europa.

Dinsdag 12 Juni: 07.00 „de morgenstond heeft goud in de mond”; 12.00 vrolijke muzikale flitsen uit

Nederland; 12.30 nieuwsberichten; 12.40 Russische componisten van de 20-ste eeuw; 20.00 boekbespreking; 20.15 het orkest van de week: Harry James.

Woensdag 13 Juli: 07.00 „zo blijft u fit” amusements-orkesten zorgen voor rythme; 12.00 Dukas en Ravel; 13.40 uit trio's van Beethoven en Brahms; 19.30 ziekenhalvuurtje voor de Nederlandse militairen; 21.15 componist van de week: Gabriël Faure; 21.40 van en door de strijdkrachten m.m.v. ome Herman aan de piano.

Donderdag 14 Juni: 12.00 „vroeger en nu”, oude en nieuwe opnamen van Bert Ambrose en de „Ink Spots”; 13.40 „karnavalsklänge”; 19.30 opening van het pr. speciaal bestemd voor de strijdkrachten; 19.30 verzoekplatenprogramma „vraag en aanbod”; 20.00 causerie dienst voor legercontacten; 20.15 hersengymnastiek; 21.15 studio uitzending van the blue stars.

Vrijdag 14 Juli: 07.00 Berlijns staats operaorkest; 12.00 Liszt's Hongaarse rhapsodieën; 12.40 Charles Trenet en Lucienne Boyer; 13.40 tango-land; 20.45 licht pianospel van Peter Kruder.

Zaterdag 16 Juli: 07.00 „het eind is in zicht”; 12.00 uit ons jazz hoekje; 13.00 telefonisch verzoekplatenprogramma; 13.30 nieuwsberichten, daarna tot 14.00 vervolg verzoekplatenprogramma; 19.30 Django Reinhardt en Dicky Wells; 20.00 ons kort verhaal; 20.15 de beentjes van de vloer; 20.45 filmmuziek; 21.15 non-stop rythme; 21.30 cabaret: „negenheit de klok”; 22.00 weekendserenade.

DENEMARKEN — NEDERLAND 1 - 2

Spannend, doch minder fraai

Hoewel het Nederlands elftal de reeks van overwinningen, welke begon met het verslaan van België en Frankrijk, in de wedstrijd tegen Denemarken Zondag 12 Juni te Kopenhagen voortzette, komt het ons voor dat onze nationale ploeg enigszins op zijn retour is.

DIT zou onder meer kunnen blijken uit een opmerking van een lid van de keuze commissie, de heer R. Verlegh, die de Denen fysiek een klasse beter achtte dan de Nederlanders. Aad van Leeuwen, die voor P.C.J. het ooggetuigeverslag van de wedstrijd gaf, maakte terzake eveneens een opmerking tijdens de rust, die met een 1-1 gelijke stand inging. Van Leeuwen vertelde o.a., dat de Deense voetbalcompetitie pas in Maart begint en tot ongeveer eind October duurt. De Denen zitten dus practisch nog aan het begin van het seizoen. In Nederland daarentegen, is het seizoen ten einde en volgens van Leeuwen demonstreerde dit feit zich in de vorm van een zekere voetbalmoeheid bij onze jongens. Mogelijk kan het minder goede spel van de Nederlandse ploeg ook te wijten zijn aan het harde veld. De Vroet — die we toch al een oude „rot” met ervaring kunnen noemen — klaagde daar onder andere over.

In ons oordeel over de wedstrijd zouden we ons het liefst willen aansluiten bij de heer K. Lotsy, voorzitter van de KNVB, die na afloop van de wedstrijd te kennen gaf: „Ik zeg niets, het is 2-1, we hebben de puntjes binnen en die tellen”.

DE WEDSTRIJD

De Nederlandse ploeg verscheen in het veld met v.d. Tuyn als rechtsbuiten en Lenstra als linksbuiten. Vooral in het begin van de wedstrijd hadden de Denen meer initiatief dan onze jongens. Na ongeveer één minuut spelen forceerden zij een corner, waaruit een

fraaie voorzet op het doel volgde. Stijlvol plukte de Munck de bal uit de lucht. Reeds spoedig werd het duidelijk, dat onze jongens het zwaar zouden krijgen. De Denen speelden in hoog tempo modern spel, waaraan keeper Nielsen door zijn zeer verre uittrappen en soms gevaarlijk ver uitlopen deelnam. Ontegenzeggelijk was de Deense ploeg, die sinds de Olympische Spelen, waar zij de derde prijs behaalde, zes goede spelers aan het „profschap” heeft moeten afstaan, sterker dan de Nederlandse. Daarnaast echter leed de aanval aan een groot gebrek aan schotvaardigheid, zodat de meeste aanvallen eindeloze combinaties werden.

Na de tweede hoekschop op het Nederlandse doel, forceerde onze linkervleugel een aanval, waarbij Timmermans de bal uitstekend doorspeelde aan Lenstra. Deze miste zijn kans niet en zo scoorde hij in de elfde minuut met een rustig schot via de paal het eerste Nederlandse doelpunt.

De Denen zetten hierna een verwoed offensief in, maar de stugge Nederlandse verdediging enerzijds en het onproductieve van de Deense aanval anderzijds verhinderden vooreerst dat het tegenpunt werd gemaakt. Desondanks wist Hansen in de 32ste minuut de stand, die voor rust niet meer veranderde, gelijk te maken.

DE TWEEDE HELFT

Energiek vielen onze jongens na rust aan en talrijke goede aanvallen — waarin vooral Wilkes een groot aandeel had — werden op het Deense doel

ondernomen. In de achtste minuut zagen we dan ook deze aanvallen beloond. Wilkes, die de bal met een zuivere pass van Brandes kreeg toegevoerd, draaide zich half om en schoot met een fraai boogballetje in. Keeper Nielsen werd hierdoor volkomen verast en „viste” de bal voor de tweede maal uit het net.

Langzamerhand verhoogden de Denen de druk op het Nederlandse doel echter. Fraai bouwden zij hun aanvallen op, doch door gebrek aan schotvaardigheid werden zij vaak te ver doorgevoerd. De Nederlandse verdediging, die zo nu en dan hiaten vertoonde, kon zich hierdoor steeds tijdig herstellen.

Het feit, dat de Denen vier corners meer te nemen kregen dan de Oranjes, was wel een duidelijk bewijs van hun meerderheid.

Onze ploeg zat evenwel ook niet stil en met wat meer geluk had de score nog kunnen worden opgevoerd.

In het laatste kwartier van de wedstrijd, waarin de Nederlandse aanval enigszins was gewijzigd — Wilkes en Timmermans verwisselden van plaats — noteerden wij enkele schoten van Wilkes en een keiharde kogel v.d. Tuyn, die rakelings naast ging.

Tot het laatst toe bleef de spanning gehandhaafd.

In de vierde minuut voor het einde kreeg Soerensen nog een opgelegde kans vier meter voor het doel, doch zijn schot ging hoog over.

Spoedig daarna floot de Noorse scheidsrechter het einde van een sportieve, spannende, doch helaas minder fraaie interlandwedstrijd.

NA DE WEDSTRIJD

De meningen van enkele officials van de KNVB, die zij na afloop van de wedstrijd lanceerden, gaven wij in de aanvang van dit artikel reeds weer. De Denen waren ietwat verdrietig. Het algemeen oordeel was, dat de uitslag 2-2 de verhoudingen beter had weer gegeven. Lundberg vond het niet aardig, dat enkele malen hands werd gemaakt. „Dat houdt het spel op en wij voelen dat als onsportief of als een uiting van onmacht”, zo verklaarde hij. Van Schijndel, die een vrij goede partij speelde, vond Lundberg over het algemeen beter dan de beroemde Praest. Zoals gezegd, klaagde de Vroet over het harde veld. De Noorse scheidsrechter tenslotte noemde de wedstrijd sportief. Zijn grote bewondering ging uit naar Wilkes, die hij de beste speler van de beide elftallen noemde.

WIST U DAT

de korfbalcompetitie 30 Juli a.s. een aanvang neemt.

de 9de Afd. Art. in Siantar druk bezig is met de verplichte zwemnummers.

er enkele sportievelingen waren bij dat onderdeel, die zich dachten te „drukken”, omdat er geen zwembroekjes zouden zijn, maar dat ze pech hadden omdat er wel broekjes bleken te zijn.

het elftal van 3-15 R.I. een mooie kans maakt voor hun vertrek naar Nederland nog kampioen van de OSVB te worden.

men bezig is het aantal zitplaatsen voor de tribune van het veld op de kebon bunga uit te breiden.

we nog veel meer weten, maar dat we dat voor een volgende keer bewaren.

De risico's eens honkballers

— Een van de meest bekende Amerikaanse honkballers, Eddie Waitkus is zwaar gewond geraakt bij een aanslag op zijn leven, gepleegd door een negentienjarig meisje dat verklaarde verrukt van hem te zijn.

Het meisje werd onmiddellijk na de aanslag gearresteerd, en zeide Ruth Byrnes te heten. Later deelde zij mede dat zij „Burns” heette, en tenslotte bleek haar naam Ruth Steinhager te zijn.

Tegenover de politie verklaarde Ruth, dat zij al jaren lang „dol” op de heer Waitkus is geweest, maar ze heeft hem nooit gesproken tot de avond van de aanslag. De middag daarvoor had Waitkus, die van Philadelphia komt, gespeeld in een wedstrijd tegen Chicago, waarbij hij een goed figuur had geslagen. Naar aanleiding hiervan besloot juffrouw Steinhager „iets te doen” tegen haar affectie voor de honkballer. Zij huurde een kamer in zijn hotel, en verzocht hem 's avonds bij haar te komen, daar zij zich anders het leven zou benemen.

Waitkus kwam inderdaad en zeide: „Ik heb een kleine verrassing voor u”. Zij trok hierop haar pistool een schoot hem neer.

Volgens de behandelende medici heeft Waitkus een schot door de longen gehad, maar is er geen gevaar voor zijn leven.

JOE LOUIS' EERSTE GEVECHTEN

Toen Joe Louis 19 jaar oud was trainde hij voor de internationale half zwaargewicht „Golden Gloves”-wedstrijden te Chicago. Hij werkte hard, maar toen hij gewogen werd bleek hij één ons te zwaar te zijn. Dit veroorzaakte een geschil, maar het werd zodanig geregeld, dat Louis toch zou boksen, maar dat in geval van een overwinning door hem, de punten naar de tegenstanders zouden gaan.

Op de avond van het gevecht, toen Louis met zijn plaatsvervanger — voor het geval hij toch niet zou boksen — in de kleedkamer zat, kwam iemand opgewonden binnenlopen. Het bleek dat van South Bend uit, naar Chicago was getelefoneerd, omdat een man, wiens echtgenote was vermoord, op de foto in de krant Joe Louis meende te herkennen als de moordenaar van zijn vrouw. Of Joe wilde of niet en of hij nou zei dat hij nog nooit van South Bend had gehoord, dat hielp niet. Hij moest zich

weer aankleden en werd onder politie bewaking naar South Bend gebracht. Daar bleek alles een vergissing te zijn. De bokswedstrijden in Chicago gingen dus Louis aan den neus voorbij.

Zijn laatste amateur-wedstrijd bokste Louis in 1934 tegen Joe Bauer. Deze bleef slechts 1 ½ min. in de ring. Direct na deze wedstrijd vroeg Louis aan een insider, Mr. Roxborough, of hij als professional kon boksen. Roxborough vond hem wel wat jong, maar zegde toe Louis te helpen. En Roxborough hield woord. In Chicago huurde hij een woning voor Joe en introduceerde hem bij Julian, die daar een school had voor bokkers. Jack Blackburn werd hem als trainer aangewezen en deze leerde hem in de acht jaren dat zij samen waren, alles wat Louis moest weten. Later verklaarde Louis, dat hij nooit een stoot gaf, zonder hem op de training met Blackburn te hebben geprobeerd. Zij konden overigens buitengewoon goed met elkaar overweg. Eens hadden zij een twist over de eerste conn-match van Louis, doch deze erkende spoedig zijn ongelijk. Als altijd had Blackburn gelijk.

Ook met Bill Boltom, de chef kok van het appartement waar Joe woonde kon de kampioen, die in die dagen nog aan het begin van zijn carrière stond, goed overweg. Toen het succes eenmaal kwam, werd hij chef kok van alle trainings-camps van Louis.

De training die Blackburn aan Louis — zijn eigenlijke naam is Joe Barow — oplegde was zwaar, maar Joe hield er van. Om zes uur stond hij op en liep 6 mijl hard. Daarna ging hij tot 11 uur weer naar bed. Na het ontbijt ging hij naar de gymnastiek-zaal om met de handschoenen te werken. Blackburn liet hem steeds stoten opvangen. Hij zei nooit dingen, die Joe het hoofd op hol brachten en vergeleek hem nooit met andere bokkers, maar steeds zei hij: „Je kunt alles, iedereen, die je kunt treffen kun je neerslaan, maar je moet in goede positie komen om te raken. Ik zal zorgen, dat je over een jaar ieder van hen raakt”.

Blackburn liet hem verder zien hoe een bokser in evenwicht bleef. Hij leerde Louis het voetenwerk tot in de finesses.

De eerste beroeps-wedstrijden die Louis bokste was tegen Jack Kracken, een

zwaargewicht uit Chicago. Chappie, zoals Louis Blackburn noemde, kende deze Kracken en vertelde precies waar Louis hem moest treffen om hem zijn dekking te doen verliezen. Louis had gemakkelijk werk.

Na 2 min. sloeg hij Kracken knock-out, door een stoot op de kin. Een week later bokste Louis tegen Willie Davis, die het drie ronden uithield; weer een week later was het Larry Udell, die werd uitgeteld.

Gedurende het vierde gevecht tegen Jack Kranz ging het echter niet zo gemakkelijk. Wel sloeg Louis Kranz neer, maar deze stond weer op en hield het verder 12 ronden uit. Joe werd winnaar op punten. Twee weken later won hij weer in de wedstrijd tegen Buck Everet door k.o. in de tweede ronde.

Uit deze vijf gevechten begon de carrière van Louis. Langzaam kwam hij naar voren in de bokswereld totdat hij de top bereikte: wereld-kampioen zwaargewicht.

FINLAND — NEDERLAND 1 — 4

Te Helsinki speelde Donderdag 16 Juni j.l. het Nederlands elftal tegen het Finse nationale voetbal-team. De wedstrijd werd bijgewoond door ongeveer 5000 toeschouwers. Vermoedelijk hebben zeer veel mensen zich door het slechte weer en de neerstromende regen laten weerhouden de wedstrijd te gaan zien. Het terrein waarop de wedstrijd werd gespeeld bleek iets smaller te zijn dan de Nederlandse velden, doch bezat overigens een goede grasmat, die evenwel volkomen doorweekt was.

Het Nederlands elftal, dat enige wijzigingen had ondergaan met Saris in het doel, Everse als linksback, Schaap als Roessel als midvoor en Wilkes en Clavan op de rechtersvleugel, heeft vooral gedurende de eerste helft van de wedstrijd uitstekend voetbal geleverd. De Oranjemannen waren ook iets sterker dan de Finnen, hetgeen tot uitdrukking komt in de stand 1-0 waarmee de rust inging.

De Finnen bleken tijdens de wedstrijd het stopperspel-systeem goed te beheersen en vooral het z.g. „switchen” van de voorhoede was hun sterke zijde. Kort na het begin ontstond voor de Finnen een goede kans, toen Schrijvenaars even buiten het strafschopgebied hands maakte, doch het schot ging hard over. Langzamerhand versterkten onze jongens de druk op het Finse doel echter. Vrij kort na elkaar werd zowel een Nederlands, als een Fins doelpunt wegens duwen en buitenspel geannuleerd.

Na 34 min. spelen in de eerste helft, toen het Nederlandse overwicht steeds groter werd, brak v. d. Tuyn door en gaf een goede voorzet. Debutant van Roessel zag zijn kans schoon en kopte via de paal de bal in het doel. Nederland leidde met 1-0.

Na de hervatting van het spel — voor de rust wijzigde de score zich niet meer — trokken onze jongens weer direct ten aanval.

Wilkes plaatste prachtig voor het doel maar van Roessel miste de opgelegde kans. Steeds groter werd nu de druk op het Finse doel en de voorhoede ontwikkelde een fraai open spel, waaruit zij een ware kannonade op het heiligdom van de Finse keeper Sarnola ontketende. Jammer was het, dat onze jongens de juiste richting niet geheel te pakken konden krijgen, zodat niet direct goedelpunt kon worden.

Als van Roessel echter een keihard schot lost, dat tegen de onderkant van de lat komt en slechts met de grootste moeite door Sarnola tot corner werd verwerkt, lacht het geluk onze jongens toe. Van der Tuyn neemt de corner. De bal komt mooi hoog voor het doel en een Fin kopt de bal voor de voeten van Schaap, die zijn kans benut en het leer voor de tweede maal in het net jaagt.

NIEUWS UIT NEDERLAND

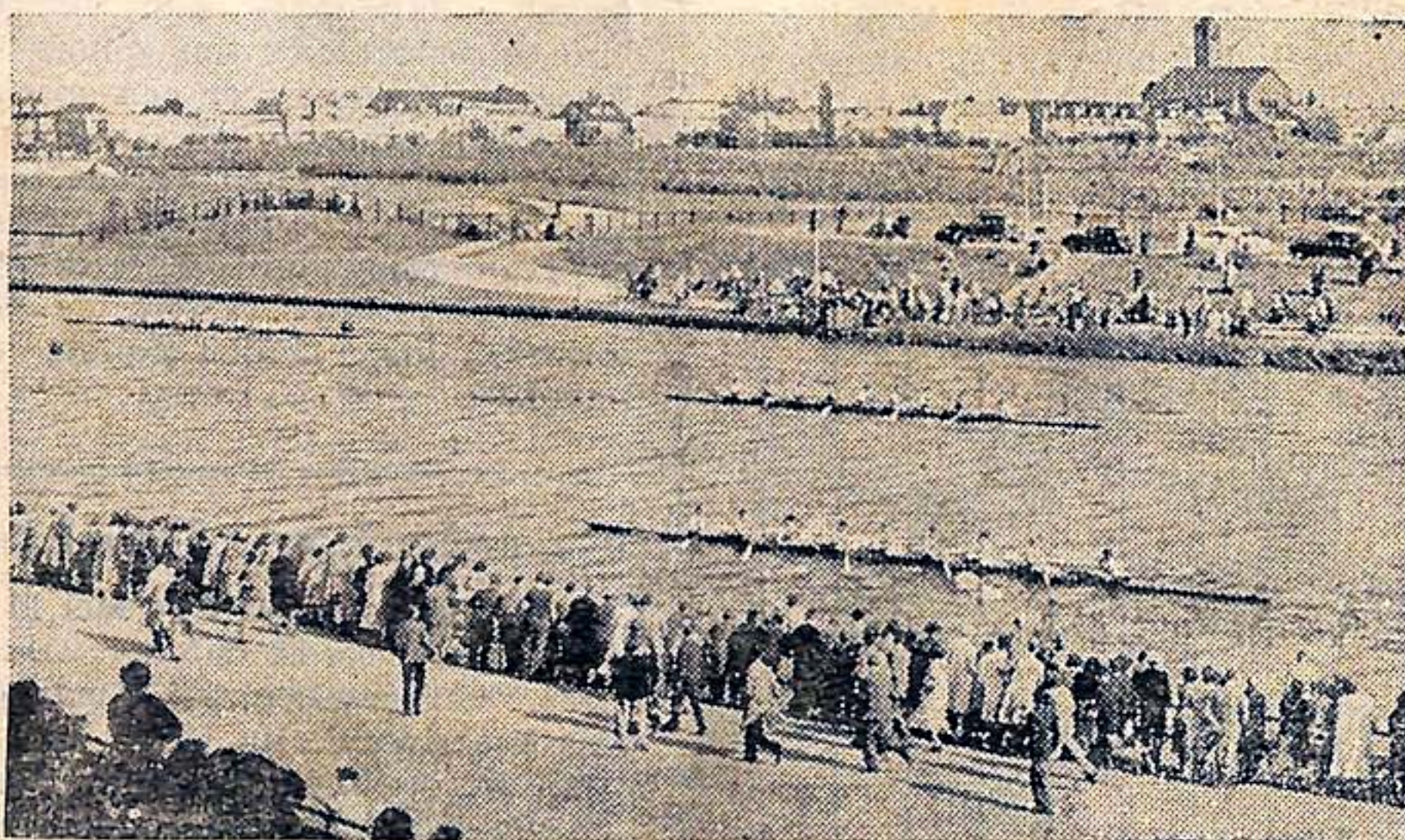
Te Antwerpen werd de korfbalwedstrijd België-Nederland gespeeld. Nederland won de strijd, die zeer enerverend was, met 10-8. De Belgen stonden voor de rust met 6-4 voor, doch zij konden niet verhinderen dat de stand weer gelijk werd. Onze landgenoten brachten de stand zelfs op 9-6. Vijf minuten voor het einde, toen de score 9-8 voor Nederland stond, vergrootte mej. Karsen door het benutten van een snelle doorbraak nog de Nederlandse voorsprong. Teleurgesteld was het publiek van 20.000 personen, dat Zondag 12 Juni te Hengelo bijeen was gekomen, toen Fanny Blankers-Koen niet aan de start verscheen, daar zij niet geheel fit was. De 100 meter dames werd nu gewonnen door de Friezin Foukje Dillema, terwijl Slikhuis de 2000 meter voor zijn rekening nam.

De Benelux wielervedstrijd, die eveneens op Zondag 12 Juni werd gehouden, is gewonnen door de Groot uit Leiden. Hij legde de afstand Breda-Antwerpen — Antwerpen — Breda — Amsterdam,

De Nederlandse druk op het doel der Finnen bleef daarna voortduren en we noteerden schoten van Wilkes, Schaap van Roessel ja zelfs van van Schijndel, die ver opgedrongen was. Ook de Nederlandse achterhoede was ver naar voren gekomen en de wedstrijd werd praktisch op de Finse speelhelft gespeeld. Dat dit echter niet geheel zonder gevaar was, bewees de Finse aanval, maar als een enkele maal onze backs faalden, dan was daar altijd nog Saris, die enige malen prachtig redde.

In de 28ste min. na de rust scoort van Roessel tenslotte een mooi doelpunt, terwijl van Schijndel zes minuten later de stand op vier nul brengt.

Ook hierna blijven de Nederlandse aanvallen voortduren, doch drie minuten voor het einde weten de Finnen uit een goede aanval de eer te redden. De Finse midvoor ziende dat de Nederlandse verdediging aarzelde, maakte daarvan handig gebruik en kansloos wordt Saris gepasseerd. Spoedig daarna floot de scheidsrechter het einde van een sportieve wedstrijd, echter niet voor de Finnen de laatste drie minuten benutten door te trachten met felle aanvallen de achterstand te verkleinen, hetgeen echter niet meer gelukte.

Onlangs werden op de Bosbaan in Amsterdam internationale roeiwedstrijden gehouden, uitgeschreven door de Koninklijke Zeil- en Roeivereniging. Van rechts naar links: de oude acht van „Njord” (winnaar, op dit ogenblik de derde plaats innemend); „Laga” (tweede) en „Delftse sport” (derde).

een totale lengte van 268 kilometer, af in de tijd van 7 uur 40 min. en 18 sec. De Bossenaar Vos werd tweede met een fietslengte verschil op de winnaar.

Wilkes, de bekende voetbal-international, is in onderhandeling met enkele buitenlandse clubs. Van verscheidene Italiaanse clubs heeft hij aanbiedingen gekregen die het overdenken waard zijn. De club Torino, welke onlangs door een vliegtuigongeluk haar gehele eerste elftal verloor, heeft naar men zegt, Wilkes f. 70.000 aangeboden, indien hij bereid is drie jaar voor deze club te spelen. Wilkes antwoordde, dat het bedrag hem wel aanstond, maar dat hij meer voor dollars voelde.

Te Hilversum werden zwembwedstrijden gehouden. De organisatie berustte bij de Robben. De 1500 meter vrije slag heren werd gewonnen door Bollen van Zian. Anny Veldhuyzen van Robben won de 400 borstcrawl voor dames in de tijd van 5 min. 37.7 sec.

De Vierdaagse

majoor b. d. J. N. Breunese heeft bijzonderheden meegedeeld over de vierdaagse afstandsmarsen, welke dit jaar van 26 tot en met 29 Juli in de omgeving van Nijmegen worden gehouden.

Tot de deelnemers behoren twee Belgische detachementen, een van de parachute- en een van de commando-troepen. Luxemburg wordt door een detachement infanterie vertegenwoordigd. Om meer luister te geven aan de marsen zal een Belgisch muziekcorps, ter sterkte van 60 man, uit de Belgische bezettingszone in Duitsland, naar Nijmegen komen.

Voor de traditionele vlaggenparade zullen detachementen uit de Beneluxlanden uit de kazernes naar het paradeveld trekken. Verwacht worden voorts Franse, Engelse, Zwitserse, Noorse, Zweedse, en wellicht ook Oostenrijkse deelnemers. De Benelux-gedachte in de sport, gebaseerd op het Olympisch ideaal van onderlinge vriendschap, steunend op wederzijds vertrouwen, zal gedurende deze vierdaagse in het bijzonder op de voorgrond worden gebracht. Voor de vierde en laatste dag, de route naar Cuyck en Gennep, zullen voor de overgang over de Maas bijzondere verkeersmaatregelen worden getroffen. De marine-auto-riteiten zullen zorgen voor landingsvaartuigen. Twee deelnemers zullen voor de 25ste maal de vierdaagse meelopen, namelijk de heren Dinkhuizer van Cursor uit Den Haag en de oud-KNVB scheidsrechter H.v.d. Kau uit Elden.

Nieuws uit MEDAN

NOC-diploma

Voor de mensen, die plannen hebben het NOC-diploma te halen is hier een prettig bericht. De wekelijkse atletiek training, die tot nu toe iedere Maandagavond op het M. L.-veld werd gehouden, zal in den vervolge op het veld aan de Bentengweg plaats vinden. De publieke belangstelling voor het sportgebeuren op het veld is altijd vrij groot, zodat ook de atletiek zich daarin zal kunnen verheugen. Het benodigde sportmateriaal is voorradig en in beheer bij de sergeant Verwijlen van de dienst M.L.O., die domicilie houdt in het gebouw van de militaire politie.

De O.S.V.B. deelt ons nog mede, dat in verband met de Puasa, welke dit jaar zeer vroeg ingaat, de wedstrijden om het Galani-schild — aanvankelijk vastgesteld op 29 Juni — zijn uitgesteld tot de maand Augustus.

Op 29 Juni zal daarvoor in de plaats worden gespeeld de wedstrijd 3-15 R. I. tegen de Rest van Medan, welke wedstrijd dan tevens is te beschouwen als het einde van de sportieve prestaties van 3-15 R.I. op de Oostkust.

3-15 R. I. — Deli My

Heel wat beter was de wedstrijd 3-15 R.I. tegen Deli My, welke Zondag 19 Juni op de Kebon Bunga werd gespeeld. Deli My, dat op de onderste plaats van de ranglijst staat, gaf een partijje voetbal weg, dat men niet zou verwachten. Menige club hoger op de ranglijst, zou daar nog iets van kunnen leren. 3-15 R.I. echter, safe als altijd, stelde niet teleur. Hun overwicht was vooral in de tweede helft groot, doch het was jammer, dat hun vele schoten op het doel niet veel succes hadden. We kregen de indruk, dat v.d. Stam, Brinkman en Kleinjans — het binnentrio van de militaire ploeg — een weddenschapje onder elkaar hadden lopen over de vraag wie de meeste schoten zou lossen. Onophoudelijk kogelden zij de bal in de richting van Kliwon, Deli My's keeper. Stam had met dit schieten tweemaal succes. In de eerste helft wist hij na een aanval van rechts de, van de paal terugstuitende bal feilloos in het net te knallen. Het tweede doelpunt dat in de tweede helft werd gescoord ontstond eveneens door een aanval van rechts. Met deze overwinning — de uitslag was 2-0 — heeft 3-15 R.I. haar positie nog meer versterkt en haar kans op het kampioenschap nog meer vergroot.

Tot slot volgen hier nog de andere uitslagen en de standen:

Voetbaluitslagen van 13 Juni tot en met 19 Juni.

1e Klasse.

M. L. — Victoria 2-4; 3-15 R. I. — Deli My. 2-0.

2e Klasse.

Behos — M. P. 3-2; V. M. M. A. — Sub. Comp. 3-1; A.A.T. 8e Genie 8-1; Haco — Unie 1-2.

3e Klasse.

Terco — D. A. S. 4-2; T. V. A. — Deli Spoor 1-0; H. V. A. — Shell 4-0; Ajer Bersih — 3e Genie A. C. 4-0.

Res. 1e Klasse.

Victoria 2 — Deli My 2 1-2; A. A. T. 2 — Sahata 2 2-0.

Res. 2e Klasse.

A. A. T. 3 — Terco 2 3-1; Sub. Comp. 2 — Behos 2 1-0; T. V. A. 2 — V.M.M.A. 2 3-2; Ajer Bersih 2 — L. T. D. 3 0-4; M. L. 3 — 8e Genie 2 1-0.

Res. 3e Klasse.

H. V. A. 2 — M. L. 4 1-3; M. P. 2 — L. T. D. 4 3-0; Deli Spoor 2 — V.M. M. A. 3 3-1; Shell 2 — D. A. S. 2 0-1; A. A. T. 4 — Behos 3 2-2.

Competitie-stand

Behos	5	4	—	1	8	13—7
M. P.	5	3	1	1	7	18—11
V. M. M. A.	4	2	1	1	5	10—6
A. A. T.	3	2	—	1	4	14—5
Sub. Comp.	4	1	2	1	4	8—9
Unie	5	2	—	3	4	10—20
Haco *	4	—	2	2	—	11—13
8e Genie	4	—	—	4	—	5—18

*) Haco; 2 winstpunten in mindering wegens niet opkomen tegen 8e Genie op 23 Mei 1949.

Res. 2e Klasse.

M. L. 3	4	3	—	1	6	9—3
L. T. D. 3	4	3	—	1	6	8—4
Sub. Comp. 2	4	2	2	—	6	6—4
T. V. A. 2	3	2	1	—	5	6—2
Behos 2	4	2	1	1	5	5—2
V. M. M. A. 2	4	1	1	2	3	4—6
Ajer Bersih 2	4	1	1	2	3	4—8
A. A. T. 3	4	1	—	3	2	4—5
8e Genie 2	3	—	1	2	1	3—5
Terco 2	4	—	1	3	1	3—11

TERCO Kruiswoordpuzzle

Ingezonden door huzaar E. Bakker van het territoriaal troepen detachement.

Met onderstaande en tamelijk eenvoudige puzzle beginnen wij onze nieuwe serie kruiswoordraadsels.

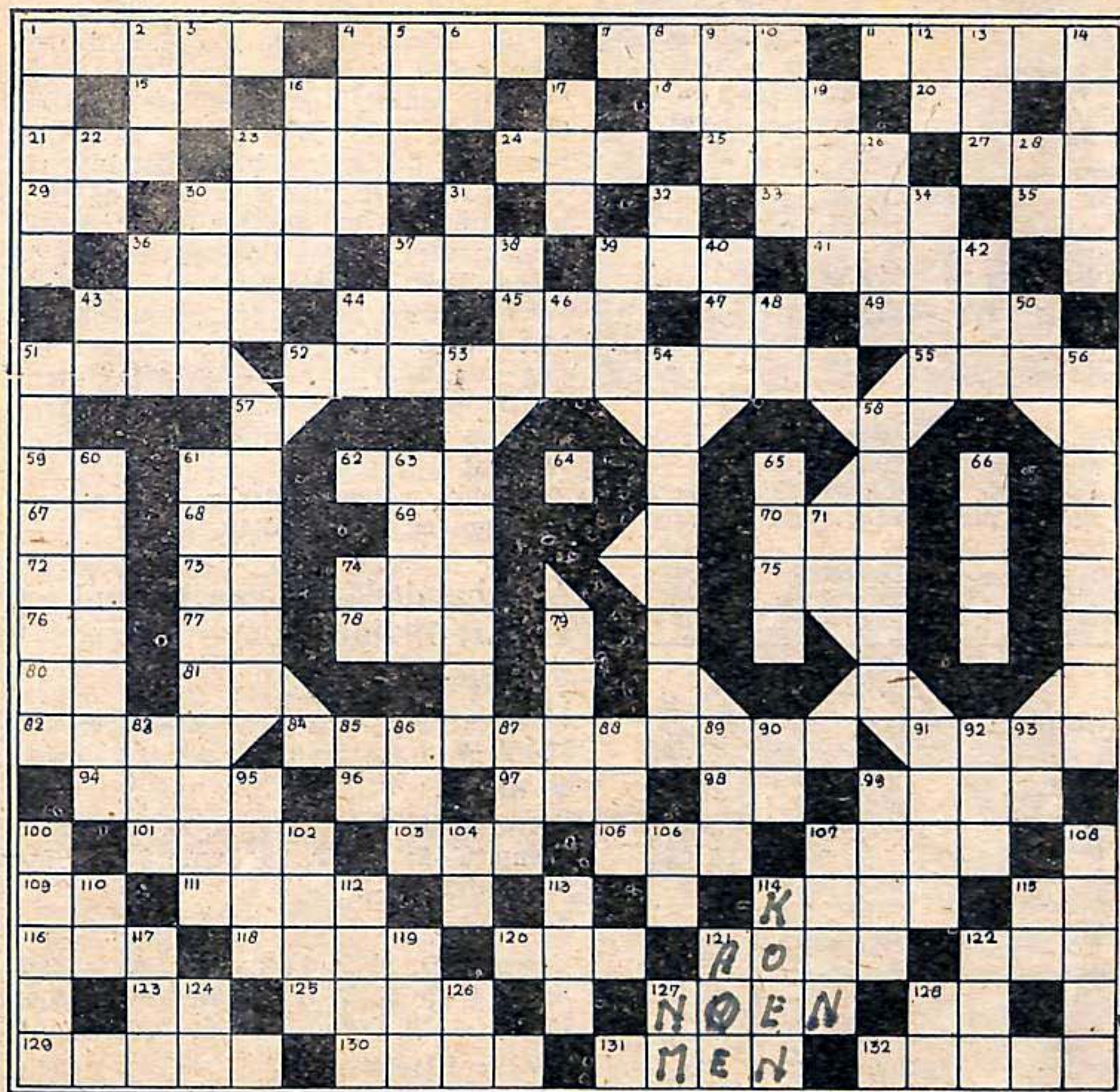
De sluitingsdatum is 23 Juli 1949. Vele „dure” prijzen zijn ter beschikking gesteld. Op uw envelop of postblad moet staan: „Tercopuzzle”.

Adres: redactie Klewang, dienst voor legercontacten, terr. tro. co. Medan.

HORIZONTAAL: VERTICAAL:

1 Gekeperde wollen stof; 4 zangstuk; 7 bekende opera; 11 fig. rijkard; 15 titel; 16 kind (Mal.); 18 kant; 20 ja (Spaans); 21 soort; 23 galop; 24 vreemde munt; 25 waterhoentje; 27 vogelverbliff; 29 titel; 30 troebel; 33 tijdrekening; 35 meisjesnaam; 36 schijf; 37 deel v/e dier; 39 bewijs; 41 lichaamsdeel (Eng.); 43 godheid; 44 nummer; 45 voetbalclub; 47 Chin. maat; 49 hetzelfde; 51 kapje v. brood; 52 bep. soort visserij; 55 dringend vragen (2d. pers. enk. v.); 59 O.K.; 61 titel; 62 rustplaats; 67 Vlaardingen (afk.); 68 achter; 69 pers. vnw. (D); 70 schoenmakersgereedschap; 72 dierengeluid; 73 wapenmerk; 74 voetbalclub; 75 jongensnaam; 76 voertuig; 77 landbouwwerktuig; 78 zangstem; 80 nee (Eng); 81 noot; 82 deel v. Sum.; 84 Europeaan; 91 streek in het zuiden v. Nederland; 94 orgaan; 96 deel v/d mast; 97 voetbalclub; 98 maat; 99 gebruikt de bakker; 101 niet goedkoop; 103 ploeteren (stam); 105 telwoord; 107 drank; 109 meisjesnaam; 111 stokersgereedschap; 114 jongensnaam; 115 op (Eng.); 116 deel v/e dak; 118 maaltijd; 120 gesteente; 121 deel v/e schip; 122 plaats in Gelderland; 123 goud (Fr.); 125 blok huizen; 127 deel v/d dag; 128 station in Rotterdam; 129 uitbouw; 130 Engelse titel; 131 voor- teken (Lat.); 132 arbeidzaam.

1 reeks; 2 rij; 3 gewicht; 4 zie 16 hor.; 6 luchtmacht (Eng.); 6 pers. vnw.; 8 titel; 9 dier; 10 meisjesnaam; 12 verv. v. zijn; 13 aanw. vnw.; 14 mooie kamer; 16 drank; 17 maat; 19 meisjesnaam; 22 pol. partij; 23 nat land; 26 groente; 28 pers. vnw.; 30 kleur; 31 gal (Eng.); 32 staat achter een coöperatie; 34 deel v/e toneelstuk; 36 voor; 37 omroepvereniging; 38 stoot; 39 voetbalclub; 40 groente; 42 steen; 43 maat; 44 anoniem; 46 lidw.; 48 titel; 50 schip (afk.); 51 nemen schepelingen mee; 53 korting; 54 bewoner v. Afrika; 56 voelspriet; 57 kleur; 58 fraaie rode verf; 60 bazuin; 61 slechte kwaliteit; 63 nobel; 64 middelste letter van alfabet; 65 steenkoolproduct; 66 plant, laatste letter (ë); 71 laatste leden (afk.); 74 achter; 79 geneesmiddel; 83 deel v/d vinger; 85 bijwoord; 86 aanw. vnw.; 87 middelste letter H; 88 aas (Eng.); 89 boom; 90 maat; 91 spier; 92 vroeger; 93 landbouwwerktuig; 95 deel v/e schip; 99 beest; 100 grootste Italiaanse dicht- ter; 102 strook; 104 dier; 106 en anderen (afk.); 107 deel v/h lichaam; 108 ongerijmd; 110 windrichting; 112 een geluid; 113 plaats op Ameland; 114 dapper; 115 boven; 117 etenbereider; 119 grote instelling; 121 maat; 122 zie horizontaal; 124 noot; 126 titel; 127 deel v/d dag (afk.); 128 noot (muz.)

Huwelijk per motorfiets.

Twee paren, die op motorfietsen elkaar gevonden hebben, zullen Zondag in een dubbel huwelijk op motorfietsen in New Hampshire (V.S.) trouwen. De vier rijders zullen door 60 anderen, tot aan het altaar begeleid worden. De dienstdoende geestelijke zal ook rijden, terwijl er circa 20.000 gasten aanwezig zullen zijn. De gasten zul-

len getuige zijn van een honderd mijl race, die gehouden zal worden een uur nadat het huwelijk voltrokken is. Er zal geen onmiddellijke huwelijksreis gemaakt worden, want de paren willen de grote wedstrijd niet missen, maar ze denken hun huwelijksreis samen te doen naar Pennsylvanië op motorfietsen om meer motorraces bij te kunnen wonen.

Muziek:

THOMAS MAGYAR en HENK TER STRAKE tourneren op de Oostkust

Op 21 Juni 1949 arriveerden te Medan de musici Thomas Magyar (violinist) en Henk ter Strake (concertpianist). Beiden zullen, onder auspiciën van de NIWA/NIWIN, ter Oostkust enige klassieke concerten verzorgen. Het ligt niet in de bedoeling dat de beide kunstenaars uiterste buitenposten zullen bezoeken, aangezien zij uiteraard de beschikking moeten hebben over concertinstrumenten.

De goede gewoonte getrouw, zullen het onze verpleegden in het militair hospitaal aan de Boolweg te Medan zijn, die het eerst van het sublieme spel van beide kunstenaars zullen kunnen genieten. Het schema vermeldt voorts o.a. het optreden in de A.M.V.J.-club te Medan, de Kisaran-club, de Wingfoot-club en het militair hospitaal te Siantar. Voor hen, die niet in de gelegenheid zullen zijn om de musici te beluisteren, delen wij mede, dat de heren Magyar en ter Strake op Dinsdag, 28 Juni a.s. een lunch-concert zullen verzorgen dat wordt uitgezonden door radio-Medan. Na het optreden in Noord-Sumatra staat een bezoek aan Sabang en Padang op het programma. De kunstenaars zullen - aangepast aan het gehoor - drie programma's ten gehore brengen. Voor militairen is er een speciaal programma, waarbij de muziekstukken door de musici zullen worden toegelicht. Een leerzaam programma dus. In dit programma zullen o.a. werken worden uitgevoerd van Tartini, de Sarasate, Tscherepnine, Dinicu-Heifetz en Dohanyi.

Gezelschap Boubier

In de Klewang van 14 Mei l.l. vertelden wij U reeds, dat met „De Grootte Beer,” het gezelschap Herman Boubier was gearriveerd. Na enige zeer succesvolle voorstellingen op Java, zal dit toneelgezelschap, dat onder auspiciën van de NIWA/NIWIN in de archipel tourneert, 25 Juni aanstaande voet op Sumatraanse bodem zetten, teneinde hier tot 20 Juli te verblijven. Zoals wij reeds eerder schreven, is het niet de eerste maal, dat dit gezelschap in Indonesië tourneert. Een jaar geleden maakten de heer en mevrouw Boubier, tesamen met Hans Tiemeyer, diens vrouw Ans Koppen en Cor Witsche, reeds een trip van drie maanden langs de troepen in Oost-en Midden-Java, Madura en een gedeelte van het Buitenzorgse.

Het doet ons genoegen, dat dit toneelgezelschap dat is uitgebreid met Ben Minoli, Aafje Boubier, Bert Sylvesteren Annie Verhulst, thans wederom te kennen heeft gegeven voor ons militairen te willen optreden. Thans krijgt dan Sumatra een „flinke beurt” en de artiesten treden maar het liefst op voor de uiterste voorposten. Voorwaar, een heerlijke klank voor hen die zo dikwijls verstoken blijven van de geneugten van ontspanningsgezelschappen. De toneelstukken, die zullen worden opgevoerd, voorspellen een prachtige avond. „Geef mij maar een schip” en de „Zaak A.D.” zullen u boeien van het begin tot het einde. Het zijn schetsen uit het dagelijkse leven, stukken, die makkelijk in het gehoor liggen en..... leerzaam zijn.

Binnenkort dus... „Het Volkstoneel”. In uw theater....!

Een generaal bidt!

Dit opschrift wil geenszins suggereren dat een biddende generaal iets ongevoelens zou zijn. Waar weinig generaals hebben dit zo openlijk uitgesproken als de beroemde Amerikaan, generaal Patton, de commandant van het derde Amerikaanse leger en de bedwinger van het Ardennen offensief.

Het verhaal is te mooi dan dat het aan iemand van ons onbekend mag blijven. En het is uitermate leerzaam. Op de vroege morgen van 8 December 1944 kreeg de legeraalmoezenier James O'Neil een telefoontje van het bureau van de generaal.

„Patton hier, heeft U een goed gebed voor het weer? Er moet iets tegen die regen worden gedaan, als wij de oorlog willen winnen. De aalmoezenier antwoordde dat hij z'n best zou doen en binnen het uur verslag zou uitbrengen. Op een stukje papier typte hij het volgende gebed: „Almachtige en goede tierende Vader, ontmoedig smeken wij U in Uwe grote goedheid, deze onmatige regens te willen doen ophouden, waarmee we te kampen hebben..... Schenk ons mooi weer voor de strijd.

Aanhoor goedgunstig de bede van ons, soldaten, opdat wij, gewapend door Uw macht, van zege tot zege mogen voortschrijden en de verdrukking en verdorvenheid van onze vijanden verpletteren en Uwe gerechtigheid vestigen onder de mensen en naties. Amen.”

Hiermede ging hij zich melden bij de generaal. Deze las de tekst en gaf hem weer terug met de order: „Laat er 250.000 exemplaren van drukken en zorg ervoor dat elke man van het leger een exemplaar krijgt”. Dit was grootse stijl! De generaal tekende nog de Kerkstraat voor zijn manschappen en zei toen: „Chaplain, ga even zitten; ik wilde U even over de zaak van het gebed spreken. Hoeveel wordt er in het derde leger gebeden?” De aalmoezenier pareerde: „Bedoelt U door de Chaplains of door de manschappen?”

„Door iedereen,” was het antwoord.

„Het spijt me het te moeten bekennen,” zei de aalmoezenier, „maar ik meen niet dat er heel veel wordt gebeden. Als er gevochten wordt, dan bidt iedereen: maar nu met die aanhoudende regen — als alles gevaarlijk stil is — zitten de manschappen daar maar te wachten, zonder meer te wachten op de dingen die gaan gebeuren. Het gebed hierbuiten is moeilijk. Zowel de aalmoezeniers als de manschappen zijn ver van het speciale gebouw met de toren. Het gebed is voor de meeste soldaten een formele zaak van ritueel, die een speciale houding vereist en een liturgische omlijsting. Ik meen niet, dat er veel wordt gebeden.”

De generaal verliet het venster en ging weer aan zijn bureau zitten. „Chaplain, ik geloof sterk in het gebed. Er zijn drie wijzen waarop een man kan verkrijgen wat hij nastreeft: door planning, door werken en door te bidden. Elke grote militaire operatie vereist zorgvuldige planning of overleg. Dan moet ge goed getrainde troepen hebben voor de uitvoering.

Maar tussen het plan en de uitvoering is altijd het onbekende. Daartussen hangt het succes of de mislukking. Sommigen noemen dit zijn kans hebben; ik noem het God. God heeft zijn deel of marge in alles. En hier is het dat het gebed een rol speelt. Tot nu toe, in het derde leger, is God zeer goed voor ons geweest. Dit komt doordat er velen voor ons bidden.

Wij hadden geluk in Afrika, in Italië en in Italië, enkel omdat ze voor ons bidden. Maar we moeten ook voor ons zelve bidden. Een goed soldaat is niet enkel een goed denker en een goed werker. Een man moet ook ingekeerd kunnen zijn.

Ik weet niet hoe U het noemt, maar ik noem het godsdienst, gebed of God.” (wordt vervolgd).

G. Wentholt,
terr. aalmoezenier.